

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE

DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**TRANSPARENȚA FISCALĂ
ȘI ACORDAREA
AJUTOARELOR DE STAT ÎN
UNELE STATE MEMBRE
ALE UNIUNII EUROPENE**

studiu documentar

noiembrie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Dan ALEXANDREANU, Consilier parlamentar

Direcția studii și documentare legislativă

Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București

Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070

E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

NOȚIUNI INTRODUCTIVE.....	4
TRANSPARENȚA FISCALĂ ȘI ACORDAREA AJUTOARELOR FISCALE ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE	8
AUSTRIA.....	8
BELGIA	11
BULGARIA	13
CEHIA.....	14
CROAȚIA.....	16
DANEMARCA	18
ESTONIA.....	21
FRANȚA	22
FINLANDA.....	25
GERMANIA	26
GRECIA.....	28
IRLANDA.....	29
LETONIA	31
LITUANIA	32
POLONIA.....	33
PORTUGALIA	35
SPANIA	37
SLOVENIA.....	38
SLOVACIA	40
ȚĂRILE DE JOS.....	42
UNGARIA	43
BIBLIOGRAFIE / WEBOGRAFIE	45

NOȚIUNI INTRODUCTIVE

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Potrivit prevederilor [Directivei nr. 2006/111/CE](#) privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi¹, statele membre trebuie să asigure comunicarea clară a relațiilor de acest tip dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, astfel încât să rezulte:

- a) fondurile publice alocate în mod direct întreprinderilor publice de către autoritățile publice;
- b) fondurile publice alocate de autoritățile publice prin intermediul întreprinderilor publice sau instituțiilor financiare;
- c) întrebuintarea dată fondurilor publice alocate.

Fără a aduce atingere prevederilor specifice adoptate de Comunitate, statele membre trebuie să se asigure că structura financiară și organizațională a oricărei întreprinderi căreia i se solicită să țină înregistrări contabile separate este reflectată corect în înregistrări contabile separate, astfel încât să rezulte clar:

- costurile și veniturile asociate diferitelor activități;
- detalii complete privind metodele prin care costurile și veniturile sunt atribuite sau alocate diferitelor activități.

Transparența la care se face referire mai sus se aplică în special următoarelor aspecte ale relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice:

1. compensarea pierderilor de exploatare; aportul de capital;
2. credite nerambursabile sau credite acordate în condiții privilegiate;
3. acordarea de avantaje financiare prin renunțarea la profituri sau la recuperarea creanțelor;
4. renunțarea la o remunerație normală din fondurile publice angajate;
5. compensarea obligațiilor financiare impuse de autoritățile publice.

[Directiva privind transparența nr. 2004/109/CE](#)² solicită emitenților de valori mobiliare tranzacționate pe piețele reglementate din UE să își facă activitățile transparente, prin publicarea periodică de informații. Acestea includ:

- rapoarte financiare anuale și semestriale;
- schimbări majore în deținerea drepturilor de vot;
- informații privilegiate ad-hoc care ar putea afecta prețul valorilor mobiliare.

Aceste informații trebuie să fie difuzate într-un mod care să beneficieze în mod egal toți investitorii din Europa.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006L0111>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32004L0109>

Directiva privind transparența a fost modificată în 2013 prin Directiva 2013/50/UE³. Astfel,

- se reduce sarcina administrativă asupra emitenților mai mici, în special prin eliminarea cerinței de a publica rapoarte financiare trimestriale;
- se eficientizează sistemul de transparență, în special în ceea ce privește publicarea informațiilor privind drepturile de vot deținute.

Potrivit studiilor și rapoartelor, în ceea ce privește informația financiară⁴ este important ca rezultatele financiare și operaționale ale unei organizații să fie pregătite și prezentate într-un mod ușor de înțeles. De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că informațiile sunt utilizate atât în afara companiei, cât și în interiorul companiei.

O organizație trebuie să prezinte pe deplin pieței toate materialele legate de tranzacții cu părțile afiliate, indicând dacă tranzacțiile au fost executate în condiții normale de piață.

Pe lângă informațiile financiare, organizațiile trebuie să prezinte politicile referitoare la etica în afaceri, mediu și alte angajamente de politică publică, aceste informații putând fi importante pentru investitori și pentru terți în evaluarea mai bună a

relațiilor dintre companii și comunitățile în care își desfășoară activitatea.

Investitorii trebuie să fie informați cu privire la structura de proprietate organizațională, modalitatea de vot, drepturi specifice, structura de guvernare și politici. Astfel de informații trebuie să cuprindă și obiectivele, natura și structura organizației.

Nu în ultimul rând, o organizație ar trebui să prezinte toți factorii de risc importanți și reacția anticipată la aceștia. Pot fi incluse riscuri specifice industriei sau zonelor geografice în care organizația funcționează, riscul pieței financiare sau cel legat de finanțare și riscul aferent în domeniul protecției mediului.

Este important ca părțile interesate ale oricărei companii să aibă acces la informații despre existența și structura grupului⁵:

- (i) dacă o companie aparține unui anumit grup;
- (ii) care/cine este societatea-mamă;
- (iii) care este structura întregului grup.

Directiva contabilă nr. 2013/34/UE și Directiva privind combaterea spălării banilor nr. 2015/849/UE oferă câteva informații utile despre grupuri, dar nu abordează direct problemele prezentate mai sus.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32013L0050#>

⁴ https://www.pwc.is/en/assets/document/t_dd.pdf

⁵ https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Report%20on%20transparency%20of%20company%20data_for%20publication.pdf

Există trei abordări principale de politică juridică cu privire la obligațiile de informare ale grupurilor:

1. publicitatea de înregistrare;
2. publicitatea contabilă;
3. publicitatea comercială.

O propunere complementară este aceea ca fiecare grup să identifice în corespondența sa comercială cine este societatea-mamă, pentru a se putea defalca datele financiare relevante ale acesteia.

AJUTOARELE DE STAT

Articolul 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)⁶ asigură faptul că ajutoarele acordate de un stat membru sau prin resurse de stat nu denaturează concurența și comerțul în interiorul UE, prin favorizarea anumitor companii sau producția anumitor bunuri⁷.

TFUE conține o interdicție generală privind acordarea ajutorului de stat. Cu toate acestea, în anumite circumstanțe, intervenția guvernului este necesară. Prin urmare, TFUE permite o serie de obiective de politică economică ce pot fi sprijinite prin acordarea de ajutor financiar din partea statului, acestea fiind considerate compatibile cu piața internă. Comisia este responsabilă pentru aplicarea normelor UE privind ajutoarele de stat, în primul rând prin Direcția generală de concurență.

Controlul UE privind ajutorul de stat necesită notificarea prealabilă a tuturor măsurilor noi de ajutor către Comisie. Statele membre trebuie să aștepte decizia Comisiei înainte de a putea pune în aplicare măsura. Există câteva excepții de la notificarea obligatorie, de exemplu:

- ajutorul acoperit de o exceptare pe categorii (care acordă aprobare automată pentru o serie de măsuri de ajutor definite de Comisie);
- ajutorul de minimis care nu depășește 200.000 de euro/întreprindere pe orice perioadă de 3 ani fiscali (100.000 de euro în sectorul transportului rutier);
- ajutorul acordat în cadrul unei scheme de ajutor deja autorizată de Comisie.

Fiecare notificare declanșează o investigație preliminară a Comisiei. Din momentul în care a primit o notificare completă, Comisia are la dispoziție 20 de zile lucrătoare pentru a decide dacă:

- nu s-a acordat un ajutor interzis în sensul normelor UE, iar măsura poate fi pusă în aplicare;
- ajutorul este compatibil cu normele UE, deoarece efectele sale pozitive depășesc denaturările concurențiale și pot fi puse în aplicare;
- rămân îndoieli serioase cu privire la compatibilitatea măsurii notificate cu normele UE privind ajutoarele de stat, ceea ce determină Comisia să deschidă o investigație aprofundată.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E/TXT>

⁷ https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/procedures_en

Ajutorul ilegal este definit ca fiind sprijinul acordat fără autorizarea prealabilă a Comisiei. Aceasta trebuie să examineze imediat toate informațiile pe care le primește cu privire la un presupus ajutor ilegal. Comisia deschide mai întâi o anchetă preliminară. În cazul în care există îndoieli cu privire la compatibilitatea măsurii, Comisia efectuează ulterior o investigație aprofundată. De asemenea, Comisia poate recurge la ordonanțe pentru a obține informații de la statele membre, pentru a suspenda acordarea suplimentară a sprijinului financiar sau pentru a impune statului membru obligația provizorie de recuperare. În cazul unei decizii finale negative, va avea loc recuperarea ajutorului deja plătit, cu dobândă.

Dacă Comisia a luat o decizie negativă în contextul unui ajutor care a fost deja plătit, aceasta solicită statului membru să recupereze ajutorul cu dobândă de la beneficiar (cu excepția cazului în care o astfel de recuperare ar fi contrară unui principiu general al dreptului UE). În această situație, se deschide un „caz de recuperare” pentru a pune în aplicare decizia luată. În cazul în care statul membru nu respectă decizia în timp util, Comisia poate sesiza Curtea Europeană de Justiție (CEJ), fără a iniția o procedură de încălcare a dreptului comunitar în temeiul art. 258 al TFUE.

Scopul recuperării banilor este acela de a elimina avantajul necuvenit acordat unei societăți și de a readuce piața la starea existentă înainte de acordarea ajutorului. Există un termen de prescripție de zece ani pentru recuperare.

Tranzacțiile cu instrumente financiare care implică transferuri directe sau de co-investiții de către un intermediar financiar pot reprezenta ajutor de stat la nivel financiar, cu excepția cazului în care sunt efectuate în condiții care ar fi acceptabile pentru un operator economic într-o economie de piață⁸.

Ca principiu general, în cazul în care un intermediar financiar ia forma unui fond

persoană juridică, care este administrat de un terț, Comisia consideră că fondul este doar un vehicul pentru transferul de ajutor către întreprinderile în care se realizează investiția, mai degrabă decât să fie într-o primire de ajutor în sine. Investitorii fondului și administratorul fondului pot fi beneficiari ai ajutorului.

Organismele care implementează instrumente financiare (administratori de fonduri, intermediari financiare, etc.) pot fi beneficiare de ajutor de stat dacă remunerația pentru serviciile sau rambursările pentru implementarea instrumentului financiar depășește ratele pieței. Cu toate acestea, dacă un administrator de fond este ales printr-o procedură de selecție competitivă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată, se presupune că remunerația acestuia este conformă cu ratele pieței. În absența unei proceduri de selecție deschise, transparente, nediscriminatorii și obiective, conformitatea pieței, respectiv a remunerației pentru serviciile de management trebuie evaluată pentru a se stabili dacă aceasta reflectă pe deplin nivelul actual al pieței în situații comparabile.

⁸ https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/European%20Social%20Fund%20and%20State%20aid_0.pdf

În cazul în care intermediarul financiar și managerul acestuia sunt entități publice și nu au fost alese printr-o procedură de selecție deschisă, transparentă, nediscriminatorie și obiectivă, se aplică principiul de mai sus, la care se adaugă câteva criterii suplimentare:

(i) comisionul de administrare este plafonat;

(ii) remunerația globală reflectă condițiile normale de piață și este legată de performanță.

Investitorii privați trebuie să fie selectați printr-un proces de selecție deschis, transparent, nediscriminatoriu și obiectiv, *deal-by-deal*.

TRANSPARENȚA FISCALĂ ȘI ACORDAREA AJUTOARELOR FISCALE ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE

AUSTRIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Austria a construit, în ultimul deceniu, instituții fiscale puternice, care au îmbunătățit semnificativ transparența fiscală⁹. În prezent, Austria are un cadru de raportare fiscală care oferă informații cuprinzătoare și de înaltă calitate privind performanța financiară și poziția diferitelor niveluri de guvernare, bazate pe cele mai recente standarde contabile și statistice. Bugetele și previziunile au un accent mai clar pe termen mediu, orientate spre performanță, fiind ghidate de obiective clare de politică fiscală.

Sunt disponibile informații importante cu privire la multe dintre riscurile la care sunt expuse finanțele publice, însoțite de scheme solide pentru gestionarea acestora. Doi factori principali au contribuit la formarea acestor instituții, între care:

- reforma bugetară inițiată în anul 2009;
 - conformitatea cu cerințele consolidate ale UE în ceea ce privește raportarea fiscală, coordonarea politicii fiscale și prezentarea riscurilor fiscale, care există ca urmare a crizei financiare globale.

Ca urmare, elementele transparenței fiscale, în raport cu principiile Codului de transparență fiscală al FMI, clasificate în funcție de importanța lor relativă pentru managementul fiscal, evidențiază faptul că Austria îndeplinește standardul de practică avansată pentru 24 din cele 36 de principii și standardul de bază pentru alte 5 principii. Se pot evidenția următoarele aspecte:

- rapoartele fiscale consolidează sectorul administrației publice în conformitate cu SEC 2010¹⁰ și acoperă o parte substanțială a activităților publice (aproximativ 87% din totalul cheltuielilor și

⁹ <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2018/193/article-A001-en.xml>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/european-union-system-of-national-and-regional-accounts.html>

veniturilor publice). Acestea sunt pregătite frecvent, în timp util și includ reconcilierii între măsurile alternative ale agregatelor fiscale;

- cadrul bugetar pe termen mediu, susținut de un cadru legal cuprinzător, promovează predictibilitatea și disciplina fiscală și oferă îndrumări clare pentru pregătirea bugetului. Țintele fiscale legate de Pactul de stabilitate și creștere al UE sunt clar definite și transparente și există un control independent al evoluțiilor și performanței fiscale în raport cu normele fiscale;
- există raportări regulate, de înaltă calitate, privind sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice și informații importante disponibile cu privire la riscurile fiscale care decurg din garanțiile explicite, sectorul financiar și corporațiile publice.

Informațiile financiare privind cele mai mari corporații sunt disponibile, dar nu au fost consolidate cu cele ale administrației publice. BMF publică informații financiare pentru cele mai mari corporații publice controlate de guvernul central într-un raport specific. Valoarea acestor entități este reflectată în situațiile financiare ale guvernului federal ca o investiție în capitaluri proprii, mai degrabă decât să fie consolidată integral, așa cum este cerut de IPSAS. În prezent, nu există un raport agregat privind activitățile financiare ale corporațiilor publice controlate de guvernele de stat și locale. Statisticile fiscale sunt realizate numai pentru administrația publică, fără consolidarea corporațiilor publice, inclusiv a celor pentru care sunt disponibile informații.

Raportarea financiară constituie forma centrală de raportare a companiilor cotate la bursă, pe care trebuie să se poată baza toți participanții de pe piață (investitori, bănci, analiști și autorități de supraveghere)¹¹. Raportarea financiară stă la baza întocmirii rapoartelor de analiză și a ratingurilor și sprijină investitorii să ia deciziile cele mai bune. Obligațiile de raportare periodică se realizează conform Legii Bursei de valori (2018)¹², care includ publicarea rapoartelor financiare anuale și rapoarte financiare semestriale.

Registrul de transparență austriac a fost realizat în baza Directivei europene de adaptare financiară și a intrat în vigoare la 10 ianuarie 2020¹³. Obligația de depunere privește:

- parteneriatele, dacă toți acționarii care răspund personal sunt persoane fizice;
- societăți cu răspundere limitată, dacă toți acționarii sunt persoane fizice;
- cooperative și societăți industriale;
- asociații mutuale de asigurări;
- asociații înființate conform prevederilor Legii Asociațiilor;
- companiile listate.
-

¹¹ <https://www.fma.gv.at/en/capital-markets/disclosure-requirements/periodic-disclosure/>

¹² <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20009944>

¹³ <https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-transparency-register/austria>

AJUTOARELE DE STAT

Pe lângă subvențiile pentru agricultură și transport, mari părți din subvenții au fost acordate pentru protecția mediului, inclusiv economisirea energiei, cercetare-dezvoltare, despăgubiri pentru pagubele cauzate de dezastre naturale, dezvoltare regională și pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), inclusiv în ceea ce privește capitalul de risc. În ceea ce privește instrumentele utilizate, Austria a folosit în principal subvenții, scutiri de taxe și garanții¹⁴.

Austria este organizată ca stat federal, prin urmare, guvernul federal, precum și guvernele regionale, pot acorda ajutoare financiare de stat. Departamentul de drept al ajutoarelor de stat al UE aflat sub jurisdicția Ministerului federal pentru afaceri digitale și economice este singurul coordonator al comunicării la nivel european. Departamentul este structura competentă pentru ajutoarele acordate de guvernele regionale, municipalități și alte organisme de stat.

Toate instituțiile trebuie să asigure respectarea legislației UE privind acordarea ajutoarelor de stat în jurisdicția lor. În cazul încălcării legislației UE și a dreptului comunitar, Republica Austria poate fi trimisă în judecată la Curtea Europeană de Justiție.

Nu există niciun drept legal general, conform legislației austriece, de a primi ajutor de stat. Cu toate acestea, dacă o întreprindere îndeplinește condițiile stabilite în schemele de acordare a ajutorului de stat, autoritatea în drept este obligată să respecte principiile nediscriminării și egalității de tratament.

Austria a notificat Comisiei Europene, în Cadrul temporar de criză și tranziție, o măsură de 2 miliarde de euro pentru a sprijini Wien Energie în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei. Wien Energie este activă în producția de energie electrică și termoficare și în vânzarea acestor produse, fiind cel mai mare furnizor de energie din Austria. Din august 2022, compania se confruntă cu lipsuri de lichidități din cauza creșterii puternice a prețurilor la gaze și energie electrică.

În cadrul acestei măsuri, ajutorul are forma unei linii de credit cu dobânzi subvenționate care este acordată de la 1 mai 2023. Linia de credit va fi finanțată de către orașul Viena, care este unicul proprietar indirect al companiei, fie din fonduri proprii sau prin fonduri puse la dispoziție de guvernul federal. Tragerile din noua linie de credit vor fi posibile până la 30 aprilie 2025¹⁵.

¹⁴ <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=80a64ef3-1cdb-458e-967a-ed77e6895c06>

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2103

BELGIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

În conformitate cu prevederile Decretului belgian privind transparența, o companie cotate la bursă trebuie să publice rapoarte financiare în mod periodic, constând din¹⁶:

- Raportul financiar anual, care trebuie publicat în termen de patru luni de la sfârșitul anului fiscal. Acesta trebuie să includă:

- situațiile financiare anuale auditate;
- un raport de management;
- o declarație a persoanelor responsabile din cadrul companiei (de exemplu, directorul executiv și/sau directorul financiar);

- Situațiile financiare anuale, întocmite în conformitate cu setul de standarde contabile aplicabile, oferă o imagine fidelă a activelor, pasivelor, situației financiare și a profitului sau pierderii consolidate ale companiei.

- Raportul anual de management- care include o analiză corectă a dezvoltării și performanței afacerii și a poziției companiei, cu o descriere a principalelor riscuri și incertitudini cu care se confruntă.

- Raportul financiar semestrial, care trebuie publicat în termen de trei luni de la sfârșitul semestrului. Acesta trebuie să cuprindă și un raport de audit sau de revizuire al auditorului sau o declarație a companiei conform căreia situațiile financiare nu au fost auditate sau revizuite.

- Declarații intermediare ale managementului sau rapoarte financiare trimestriale. Companiile nu sunt obligate să emită un raport trimestrial sau o declarație intermediară a conducerii în legătură cu primul și al treilea trimestru al exercițiului lor financiar. Practic, companiile oferă informații financiare trimestriale sau actualizări de tranzacționare prin intermediul declarațiilor intermediare ale managementului.

- Comunicatul anual. Companiile nu sunt obligate să publice comunicate de presă referitoare la rezultatul lor financiar anual. Cu toate acestea, în cazul în care o companie emite un comunicat de presă referitor la activitatea sa și rezultatele financiare după ce situațiile financiare anuale au fost întocmite de către consiliul de administrație, dar înainte de publicarea raportului financiar anual, acesta trebuie să conțină cel puțin anumite informații minime așa cum sunt stabilite în Decret.

Pentru celelalte societăți care nu sunt cotate la bursă, la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar, organul de conducere trebuie să stabilească conturile anuale și anexele acestora și să le prezinte la adunarea generală anuală a acționarilor

¹⁶ <https://resourcehub.bakermckenzie.com/en/resources/cross-border-listings-handbook/europe-middle-east--africa/euronext-brussels/topics/continuing-obligationsperiodic-reporting#:~:text=Pursuant%20to%20the%20Belgian%20Transparency,end%20of%20the%20fiscal%20year.>

spre aprobare. Organul de conducere va elabora, de asemenea, un raport anual în fiecare an. Aceasta nu e obligatoriu atât timp cât compania este considerată o companie mică în temeiul BCAC¹⁷.

În principiu, dacă societatea are un auditor, organul de conducere trebuie să îi prezinte rapoartele financiare înainte de adunarea anuală a acționarilor (inclusiv raportul de gestiune și conturile anuale). Auditorul trebuie să întocmească cel puțin un raport de audit cu 15 zile înainte de adunarea anuală a acționarilor. Numirea unui auditor este obligatorie în cazul în care sunt îndeplinite anumite praguri, conform prevederilor legale. Conturile anuale, raportul de gestiune și raportul auditorului trebuie depuse la Banca Națională a Belgiei în termen de 30 de zile de la aprobarea lor, nu mai târziu de șapte luni de la data închiderii anului financiar.

AJUTOARE LE DE STAT

Din 2005, Belgia a scutit anumite profituri „excesive” ale entităților belgiene care fac parte din grupuri corporative multinaționale, adică profituri care depășesc nivelul care ar fi fost realizat de entități autonome comparabile care își desfășoară activitatea în circumstanțe similare. Aceste entități au putut obține o decizie anticipată din partea administrației fiscale belgiene, în special dacă centralizează activități, creează locuri de muncă sau realizează investiții în Belgia¹⁸.

În 2016, Comisia Europeană a constatat că acel sistem de scutire constituia o schemă de ajutor de stat ilegală și incompatibilă cu piața internă și a dispus recuperarea ajutorului acordat către 55 de companii beneficiare. La cererea Belgiei și a mai multor companii, Tribunalul Uniunii Europene a anulat decizia CE la 14 februarie 2019. Cu toate acestea, în recurs, Curtea de Justiție a anulat hotărârea Tribunalului, constatând că CE a stabilit în mod corect existența unei scheme de ajutor ilegale. Curtea de Justiție a retrimis cauza Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la calificarea acestei scheme ca ajutor de stat în sensul art. 107 TFUE.

Pe de altă parte, Belgia a notificat Comisia, în Cadrul temporar de criză, o schemă de garantare de 1,5 miliarde de euro pentru a oferi un sprijin de lichiditate furnizorilor de energie electrică și de gaze, precum și intermediarilor acestora în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei¹⁹.

Măsura este deschisă furnizorilor de gaze naturale și energie electrică, precum și intermediarilor acestora care dețin o licență pentru furnizarea de energie electrică și/sau gaze naturale către utilizatorii finali din Belgia. Pentru a fi eligibile, aceste companii nu trebuie să se confrunte cu dificultăți financiare în momentul în care solicită ajutor. Creșterea prețurilor la gaze și energie electrică

¹⁷ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/dttl-legal-doing-business-in-belgium.pdf>

¹⁸ <https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2023/09/tnf-belgium-tax-exemptions-granted-excess-profits-unlawful-state-aid.html>

¹⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6384

cauzată de criza geopolitică actuală, precum și lipsa lichidității, legată, printre altele, de întârzierile de plată ale consumatorilor finali, au ca rezultat inevitabil o cerere crescută de capital de lucru din partea furnizorilor de energie.

BULGARIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

În conformitate cu prevederile Legii contabilității, companiile trebuie să întocmească²⁰:

- situații financiare anuale la data de 31 decembrie a perioadei de raportare;
- situații financiare consolidate la data de 31 decembrie a perioadei de raportare, când societatea-mamă este o entitate care se încadrează în anumite cerințe;
- situațiile financiare intermediare acoperă o perioadă mai scurtă decât o perioadă de raportare, atunci când acest lucru este cerut de lege sau de politica economică/fiscală.

Situațiile financiare anuale ale tuturor companiilor trebuie să includă cel puțin un bilanț, un cont de profit și pierderi și note explicative privind situațiile financiare.

Aprobarea situațiilor financiare anuale se realizează de către adunarea acționarilor sau de către unicul proprietar al capitalului. Companiile trebuie să-și publice situațiile financiare anuale în Registrul comerțului până la data de 30 septembrie a anului următor.

Termenul de prescripție (adică perioada în care autoritățile statului au dreptul să colecteze obligațiile fiscale și alte plăți obligatorii aferente) este de cinci ani de la începutul anului următor celui în care obligațiile fiscale au devenit exigibile. Perioadele de mai sus pot fi prelungite în anumite cazuri. Cu toate acestea, termenul maxim de prescripție este de zece ani.

AJUTOARELE DE STAT

Beneficiarul ajutorului este orice întreprindere căreia îi este destinat un ajutor de stat sau de minimis, precum și orice întreprindere, care beneficiază direct sau indirect de un astfel de ajutor, obținând orice formă de beneficiu economic²¹.

Regimul ajutorului de stat este destinat:

- 1) să prevină acordarea unui ajutor de stat care ar genera denaturarea concurenței, prin favorizarea unor întreprinderi în detrimentul altora;
- 2) să facă posibilă aplicarea de către stat a unor măsuri de sprijin, justificate din perspectiva interesului comunității, respectiv măsuri pentru încurajarea întreprinderilor mici și mijlocii, creșterea ocupării

²⁰ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/doing-business-in-Bulgaria.pdf>

²¹ <https://www.mi.government.bg/en/general/darjavni-pomoshti-obshta-informaciya/>

forței de muncă, a calificării profesionale, a inovațiilor și a contribuției la dezvoltarea economică a anumitor regiuni și la prosperitatea întregii comunități europene.

Trebuie remarcat, totuși, că acordarea ajutorului de stat este compatibilă cu piața internă, atunci când ajutorul:

- este de natură socială și este furnizat consumatorilor individuali, fără nicio discriminare, în ceea ce privește originea produselor respective;
- este destinat remedierii daunelor, cauzate de dezastre naturale sau alte evenimente extraordinare.

Pe de altă parte, acordarea ajutorului de stat poate fi considerată compatibilă cu piața internă, dacă îndeplinește oricare dintre următoarele condiții:

- încurajează dezvoltarea economică a regiunilor cu un nivel de trai scăzut sau cu o rată ridicată a șomajului;
- sprijină implementarea proiectelor de interes economic semnificativ pentru Uniunea Europeană sau pentru depășirea dificultăților semnificative din economia Republicii Bulgaria;
- sprijină dezvoltarea anumitor activități economice sau a unor regiuni economice individuale, cu excepția cazului în care afectează într-o măsură condițiile comerciale, care are ca rezultat un conflict cu interesul comun al Uniunii Europene;
- susține încurajarea culturii și protecția patrimoniului cultural și istoric, cu excepția cazului în care afectează într-o măsură condițiile comerciale și concurența din Uniunea Europeană, ceea ce ar conduce la un conflict cu interesul comun al Uniunii Europene;
- este permis printr-un act al Consiliului Uniunii Europene, pe baza unei propuneri a Comisiei Europene.

La nivel național, monitorizarea, transparența, coordonarea și interacțiunea cu Comisia Europeană în domeniul ajutorului de stat și al ajutorului de minimis, sunt asigurate de două organisme executive:

- Ministerul de finanțe - la nivel național, regional și municipal;
- Ministerul agriculturii, alimentației și pădurilor - cu competență specială în domeniul agriculturii, dezvoltării regiunilor agricole, silviculturii, vânătorii și pescuitului.

CEHIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Obligațiile corporative legate de încheierea exercițiului financiar includ următoarele aspecte²²:

- discutarea și aprobarea situațiilor financiare;
- decizia privind gestionarea profitului/pierderilor;

²² <https://accace.com/approval-financial-statements-czech-republic-news-flash/>

- publicarea acestor documente în Culegerea de acte.

Situațiile financiare anuale trebuie examinate și aprobate de Adunarea Generală a societății în cel mult 6 luni de la încheierea exercițiului financiar.

În plus, odată cu prezentarea situațiilor financiare, va fi prezentată spre aprobare Adunării Generale și o propunere privind utilizarea profitului și a pierderilor. Organul statutar decide cu privire la plata efectivă a dividendelor și a altor resurse proprii. Această decizie este supusă așa-numitelor teste de sold și insolvență pentru a evalua dacă profitul poate fi plătit. Toate documentele menționate, inclusiv situațiile financiare, sau raportul anual, dacă este întocmit de societate, trebuie depuse în cel mult 12 luni de la data bilanțului.

Cea mai recentă modificare a Legii cu privire la registrele publice prevede că dacă o societate nu depune situațiile financiare anuale sau extraordinare timp de cel puțin două perioade financiare consecutive și, în același timp, societatea nu poate fi contactată de către Tribunalul-Grefă, se poate aplica o amendă disciplinară sau chiar dizolvarea societății fără lichidare.

În legătură cu aprobarea situațiilor financiare de către Adunarea Generală și decizia privind gestionarea profitului/pierderilor, societatea trebuie să aibă un beneficiar efectiv înscris în Registrul beneficiarilor efectivi. În caz contrar, conform Legii privind înregistrarea proprietarilor efectivi, acționarii s-ar putea să nu-și poată exercita drepturile de vot în cadrul Adunării Generale și să nu poată dispune de cotele de profit existente.

AJUTOARELE DE STAT

Controlul asupra normelor legale de acordare a ajutorului de stat urmărește să minimizeze avantajele nejustificate pe care unii participanți la piață sau din industrie le pot avea în detrimentul altora²³. Scopul unui astfel de control este menținerea sau restabilirea condițiilor de piață sănătoase și a concurenței efective. Tratatamentul preferențial al companiilor selectate nu este favorabil prosperității și creșterii economice pe termen lung, deoarece firmele care nu sunt beneficiare de ajutor de stat se pot confrunta cu dificultăți insurmontabile și vor trebui să se retragă de pe piață.

Prin urmare, ca regulă generală, ajutorul de stat nu este permis și poate fi acordat numai în circumstanțe extraordinare. Oficiul de resort a emis hotărâri privind conformitatea ajutoarelor de stat acordate de Republica Cehă în acord cu legislația comunitară. Odată cu admiterea Cehiei în Uniunea Europeană, acea jurisdicție a trecut pe seama Comisia Europeană.

Oficiul continuă să funcționeze ca un organism de monitorizare, coordonare și consultanță care oferă consiliere agențiilor guvernamentale cu privire la tratarea cazurilor individuale. Un exemplu în care decizia unei instituții anti-monopol poate genera bani pentru Guvern este ajutorul ilegal de stat în cazul

²³ <https://www.uohs.cz/en/state-aid.html>

privatizării OKD. Guvernul ceh a decis să vândă cota sa din această companie către Karbon Invest pentru 2,25 miliarde de coroane cehe. Cu toate acestea, Oficiul a blocat tranzacția, pe care a considerat-o a fi un ajutor de stat ilegal. După cum s-a dovedit, valoarea de piață a acțiunilor a fost mărită cu aproape două miliarde de coroane cehe.

Formele de stimulente pentru investiții pot fi următoarele²⁴:

- scutire de impozit pe profit pentru companii pentru o perioadă de până la 10 ani. Pentru companiile noi, acest stimulent poate fi oferit sub forma unei scutiri complete, iar pentru companiile existente, sub forma de scutiri fiscale parțiale;
- granturi în numerar pentru crearea de locuri de muncă în centrele tehnologice în valoare de 7.800 de euro pentru fiecare loc de muncă nou creat. O investiție în producție poate primi o subvenție în numerar pentru crearea de locuri de muncă numai în regiunile cu o rată a șomajului de cel puțin 7,5%;
- granturi în numerar pentru achiziționarea de active pentru investiții strategice în industria prelucrătoare, în valoare de până la 10-20%, în funcție de regiune, din costurile eligibile, iar în centrele tehnologice și centrele de reparații de înaltă tehnologie de 20% din costurile de investiții eligibile. Acest tip de sprijin trebuie aprobat de guvernul ceh;
- granturile în numerar pentru formarea și recalificarea noilor angajați în centrele tehnologice în valoare de 50% din costurile de formare. O investiție în producție poate primi o subvenție în numerar pentru crearea de locuri de muncă numai în regiunile cu o rată a șomajului de cel puțin 7,5%.

CROAȚIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Obligațiile anuale de conformitate ale societăților sunt următoarele²⁵:

- raportul CTR în forma solicitată trebuie să fie pregătit și transmis prin sistemul e-tax. Pe lângă CTR, este necesar să se depună un bilanț, un cont de profit și pierderi și o explicație a diferențelor dintre profitul contabil și cel fiscal.
- odată cu CTR, dar ca raport separat, trebuie să se prezinte și un raport numit raport PD-IPO - raport al părți afiliate.

Termenul limită al acestuia este același cu termenul limită pentru depunerea CTR, respectiv data de 30 aprilie pentru exercițiul financiar care se încheie la 31 decembrie sau la patru luni după încheierea exercițiului financiar.

²⁴ <https://www.czechbusinessguide.com/content-of-book-finance-investment-incentives/>

²⁵ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/dttl-legal-doing-business-croatia.pdf>

În Croația, există două tipuri de rapoarte financiare anuale care trebuie depuse după cum urmează:

- a. situația financiară anuală în scopuri statistice, pentru care termenul limită este 30 aprilie pentru exercițiul financiar ce se încheie la 31 decembrie sau patru luni după încheierea exercițiului financiar.
- b. situația financiară anuală pentru anunț public pentru care termenul limită este 30 iunie pentru exercițiul financiar care se încheie la 31 decembrie sau șase luni după încheierea exercițiului financiar. În cazul în care clientul este supus auditului, atunci, împreună cu raportul menționat mai sus, este necesar să se prezinte constatările auditului, adică situațiile financiare auditate.

Legea companiilor²⁶ prevede obligația consiliului de administrație de a prezenta un raport scris cu privire la starea companiei către adunarea generală o dată pe an. Raportul anual privind starea companiei trebuie să prezinte corect evoluția și rezultatele operațiunilor companiei, precum și starea financiară în care se află, împreună cu o descriere a principalelor riscuri și incertitudini la care este expusă.

Aceasta trebuie să fie o prezentare echilibrată și să cuprindă o analiză completă a dezvoltării, a rezultatelor operațiunilor și a poziției companiei, în conformitate cu sfera și complexitatea operațiunilor sale. În măsura în care este necesar pentru a înțelege evoluția, rezultatele operațiunilor și poziția financiară a companiei, analiza trebuie să cuprindă indicatori financiari și, dacă este necesar, alți indicatori în conexiune cu activitățile individuale, inclusiv informații despre protecția mediului și a angajaților.

AJUTOARELE DE STAT

Croația a notificat Comisiei, în temeiul Cadrului temporar, o schemă de garantare a împrumuturilor în valoare de 6 miliarde HRK (aproximativ 790 milioane euro) care vizează anumite companii afectate de epidemia de coronavirus²⁷. Sprijinul, sub forma garanțiilor de stat la împrumuturi, este accesibil tuturor companiilor ale căror exporturi reprezintă cel puțin 20% din veniturile lor anuale. Garanțiile vor sprijini împrumuturile acestor companii, dar nu vor lua forma unor ajutoare condiționate de export.

Schema vizează limitarea riscului asociat cu acordarea de împrumuturi operaționale acelor companii care sunt cel mai grav afectate de impactul economic al pandemiei, asigurând astfel continuarea activităților acestora.

Comisia a constatat că măsura croată este în conformitate cu condițiile stabilite în cadrul temporar. În special, acoperă garanții pentru împrumuturile de exploatare cu scadență și dimensiune limitate. De asemenea, limitează riscul asumat de stat la maximum 50%. Acest lucru asigură faptul că sprijinul este

²⁶ <https://companyformationcroatia.com/company-act-croatia/>

²⁷ <https://www.pubaffairsbruxelles.eu/eu-institution-news/state-aid-commission-approves-e790-million-croatian-guarantee-scheme-for-companies-with-export-activities-affected-by-coronavirus-outbreak/>

disponibil în condiții favorabile și limitat la cei care au nevoie de el în această situație. Pentru a se atinge acest obiectiv, măsurile presupun, de asemenea, o remunerație minimă și garanții pentru a se asigura că ajutorul este canalizat efectiv de către bănci sau alte instituții financiare către beneficiarii aflați în nevoie.

Cadrul temporar permite statelor membre să combine toate măsurile de sprijin între ele, cu excepția împrumuturilor și garanțiilor pentru același împrumut și care depășesc pragurile prevăzute de cadrul temporar. De asemenea, se permite statelor membre să combine toate măsurile de sprijin acordate în cadrul cadrului temporar cu posibilitățile existente de a acorda un sprijin financiar de minimis unei companii, de până la 25.000 de euro pe trei ani fiscali pentru companiile active în sectorul primar agricol, 30.000 de euro pe trei ani fiscali pentru companii active în sectorul pescuitului și acvacultură și 200.000 de euro pe trei ani fiscali pentru companiile active în toate celelalte sectoare.

Practic, statele membre trebuie să se angajeze să evite cumulul nejustificat de măsuri de sprijin pentru aceleași companii, pentru a limita sprijinul pentru a satisface nevoile lor reale.

DANEMARCA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Conform legii, majoritatea companiilor daneze trebuie să prezinte situații financiare anuale²⁸, care sunt raportate în format electronic. În funcție de veniturile companiei, soldul și numărul de angajați, legea impune publicarea unor seturi diferite de date. Raportarea situațiilor financiare în Danemarca este supusă Legii privind situațiile financiare.

În Danemarca, sunt utilizate atât standardele naționale de contabilitate, cât și IFRS (Standardele Internaționale de Raportare Financiară, adoptat și de UE). Companiile care participă la bursă sunt obligate să utilizeze numai IFRS.

Situațiile financiare obligatorii sunt depuse la Agenția daneză pentru afaceri, care este subordonată Ministerului afacerilor și creșterii economice.

Proprietarii individuali de firme nu sunt obligați să depună situații financiare, ci doar dacă autoritățile fiscale solicită acest lucru. Societățile pe acțiuni sunt obligate să depună situații financiare. Societățile cu răspundere limitată depun situații financiare simplificate dacă îndeplinesc următoarele cerințe:

- sold până la 4 milioane DKK (aproximativ 536.000 de euro);
- venituri de până la 8 milioane DKK;
- număr de angajați de până la 12 persoane.

²⁸ <https://schmidt-export.com/extracts-foreign-commercial-registers-and-accounting-statements/financial-statements-denmark>

Situațiile financiare trebuie depuse în termen de cinci luni de la încheierea exercițiului financiar. Întârzierile pot fi sancționate cu amendă administrativă.

Situația financiară anuală completă include:

- bilanțul;
- raportul de profit și pierderi;
- note explicative;
- raportul directorilor;
- rezumatul;
- raportul auditorului.

Situațiile financiare pot oferi informații valoroase despre potențialul partener de afaceri, care pot fi folosite pentru a lua decizii pentru achiziționarea de acțiuni de capital sau de bunuri sau pentru a lua măsuri legale pentru colectarea datoriilor. Situațiile financiare de la Registrul comerțului sunt publice, dar sunt furnizate contra cost. Situațiile financiare sunt furnizate în conformitate cu legislația daneză și cu cerințele legale privind protecția datelor cu caracter personal.

În mai 2022, Parlamentul danez a adoptat modificări la Legea privind situațiile financiare, iar termenul limită pentru depunerea rapoartelor anuale de către întreprinderile care fac obiectul claselor de raportare B și C a fost acum extins definitiv de la cinci la șase luni²⁹.

Aceste modificări au intrat în vigoare pentru exercițiile financiare care se încheie la 31 decembrie 2021 sau ulterior. Termenul pentru întreprinderile care fac obiectul clasei de raportare D, adică întreprinderile cotate la bursă și societățile pe acțiuni de stat, nu a fost modificat și, ca atare, termenul lor de depunere este de patru luni.

Publicarea raportului anual este responsabilitatea conducerii întreprinderii (consiliul executiv și consiliul de administrație). Acest lucru se aplică indiferent dacă conducerea solicită unui consilier, de exemplu un auditor sau un avocat, să prezinte raportul anual.

Fiecare membru individual al organelor de conducere competente trebuie să se asigure că raportul anual:

- este întocmit în conformitate cu standardele aplicabile întreprinderii;
- poate fi auditat și aprobat la timp dacă auditul este necesar;
- este transmis autorității daneze pentru afaceri în timp util, adică în termenele stabilite în Legea privind situațiile financiare.

²⁹ <https://denmark.dlapiper.com/en/news/time-limit-submitting-annual-reports-now-permanently-extended-six-months>

AJUTOARELE DE STAT

Danemarca a notificat Comisiei, în Cadrul temporar de criză, o schemă de împrumut subvenționat de 3,4 miliarde de euro (25,2 miliarde DKK) pentru a oferi sprijin de lichiditate companiilor în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei³⁰.

Schema de împrumut subvenționat, care va fi gestionată de Autoritatea de afaceri daneză, constă în două măsuri diferite:

- i. o amânare a plății facturilor de energie electrică, gaz și termoficare pentru toate tipurile de companii, administrate de furnizorii de energie;
- ii. un sprijin pentru un buget total de 29 de milioane de euro (215 milioane DKK) pentru furnizorii de energie care acoperă costurile administrative ale acestora legate de amânarea plății facturilor la energie.

În cadrul primei măsuri, suma individuală a împrumutului/IMM sau societate mare va acoperi nevoile de lichiditate pentru 12 luni și, respectiv, 6 luni de la acordarea ajutorului. Companiile energetice vor estima nevoile de lichiditate pe baza plăților amânate solicitate de către beneficiarii eligibili. Valoarea ajutorului individual per beneficiar nu va depăși 2 milioane de euro (15 milioane DKK) pentru facturile de energie electrică și gaz metan, și, respectiv, 500.000 de euro (3,75 milioane DKK) pentru facturile de termoficare.

Conform celei de-a doua măsuri, companiile furnizoare de energie vor avea dreptul să primească o sumă individuală de ajutor egală cu 15% din cifra de afaceri totală medie anuală în ultimele 3 perioade contabile închise, plafonată la maximum 134.500 de euro (1 milion DKK).

Comisia a constatat că sistemul danez de împrumuturi subvenționate este în conformitate cu condițiile stabilite în cadrul temporar de criză. Astfel,

- scadența împrumuturilor nu depășește șase ani;
- împrumuturile acordate în temeiul măsurii se referă numai la nevoile de capital de lucru;
- ratele anuale ale dobânzii respectă nivelurile minime stabilite de Cadrul temporar de criză;
- suma maximă a împrumutului per beneficiar respectă condițiile prevăzute în Cadrul temporar de criză;
- împrumuturile subvenționate vor fi acordate până cel târziu la 31 decembrie 2023.

În legătură cu schema de împrumut subvenționat, Danemarca a notificat o măsură de ajutor separată cu un buget total de 1,3 milioane de euro (10 milioane DKK). Măsura este deschisă companiilor energetice mici și mijlocii care furnizează agent termic. Sprijinul public va consta în sume limitate de ajutor sub formă de granturi directe care acoperă costurile administrative ale acestora legate de administrarea schemei de amânare a plăților. Suma maximă a ajutorului per beneficiar nu va depăși 13.440 de euro (100.000 DKK).

³⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/%20en/ip_22_6433

ESTONIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Întreprinderile publice, întreprinderile care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive și întreprinderile care prestează servicii de interes general în sensul prevederilor Legii concurenței trebuie, conform procedurilor stabilite printr-un regulament al ministrului de resort, să asigure transparența contabilității și transparența fondurilor alocate acestor întreprinderi de către stat sau de către o autoritate locală și modalitatea de utilizare a acestor fonduri³¹.

La solicitarea ministrului de resort, în cazul în care cel puțin 50% din cifra de afaceri a unei întreprinderi publice cuprinde activități de producție, societatea trebuie să își prezinte raportul anual ministrului respectiv, în cel mult o lună de la aprobarea sa. Odată cu raportul anual, întreprinderea prezintă un raport întocmit de ministrul responsabil de domeniu cu privire la transparența fondurilor alocate întreprinderii de către stat sau o administrație locală și privind utilizarea acestor fonduri. Activitățile specificate în Secțiunea D din Clasificarea activităților economice (EMTAK) sunt considerate activități de producție.

Statisticile fiscale din Estonia cuprind toate entitățile guvernamentale și prezintă fiecare sub-sector conform standardelor statistice internaționale³². Acestea se realizează trimestrial, cuprind conturi anuale nefinanciare și financiare, precum și un bilanț financiar al guvernului, în conformitate cu cadrul SEC 2010. Sursa principală a datelor pentru elaborarea conturilor naționale sunt situațiile financiare ale fiecărui sector public individual, care sunt disponibile în baza de date PSFS a Ministerului de finanțe. Datele sunt integrate în cadrul de prezentare GFSM 2014 în cooperare cu Eurostat și sunt publicate pe net.

AJUTOARELE DE STAT

Nu există cerințe specifice pentru contestarea în instanță a actelor administrative care sunt aprobate pentru a acorda ajutor de stat³³. În general, reclamantul trebuie să demonstreze afectarea drepturilor sale subiective.

ONG-urilor de mediu li se pot acorda ajutoare de stat într-o gamă largă de cazuri, dacă îndeplinesc anumite criterii stabilite în partea generală a Codului de mediu. ONG-ul trebuie să fie o organizație non-profit sau o fundație care are ca obiect de activitate protecția mediului.

Estonia a notificat Comisiei, în cadrul Cadrului temporar de criză, o schemă de 125 de milioane de euro pentru a oferi sprijin companiilor active în toate sectoarele în contextul invaziei Rusiei în Ucraina³⁴. În cadrul schemei, care este cofinanțată de Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), ajutorul va lua forma unor garanții la împrumuturi cu diferite niveluri de prime subvenționate.

³¹ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/516052019008/consolide>

³² <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/CR/2021/English/1ESTEA2021003.ashx>

³³ https://justiceandenvironment.org/wp-content/uploads/2023/07/StateAidStudy_Estonia_web.pdf

³⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4984

Având în vedere gradul ridicat de incertitudine economică cauzat de situația geopolitică actuală, schema are ca scop asigurarea unei lichidități suficiente pentru companiile care au nevoie. În cadrul schemei, beneficiarii eligibili vor avea dreptul să primească noi împrumuturi care vor fi acoperite de o garanție de stat ce nu depășește 80% din valoarea împrumutului pentru a-și satisface nevoile de investiții și/sau de capital de lucru. Suma maximă a împrumutului per beneficiar eligibil este egală fie cu:

- i. 15% din cifra de afaceri totală medie anuală a beneficiarului pe o perioadă de timp predefinită;
- ii. 50% din costurile energetice ale companiei suportate pe o perioadă predefinită de douăsprezece luni.

În plus, beneficiarii eligibili vor beneficia de prime de garanție mai mici dacă:

- o parte relevantă din cifra lor de afaceri este legată de piețele din Rusia, Belarus și Ucraina;
- au înregistrat o creștere semnificativă a prețurilor la materiile prime principale;
- au o pondere relativ mare a costurilor cu energia în comparație cu cifra de afaceri din ultimii trei ani. Pentru companiile afectate de criză, dar care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de mai sus, primele de garanție vor fi mai mari și vor fi stabilite de la caz la caz.

Schema este deschisă companiilor active în toate sectoarele, cu o serie de excepții, printre care sectorul financiar, producția primară de produse agricole, pescuitul și sectoarele acvaculturii.

FRANȚA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Rapoartele anuale ale societăților sunt utilizate pentru a informa acționarii companiei despre activitățile acestora și despre situația financiară a anului fiscal anterior. Acestea trebuie depuse la Registrul Comerțului în termen de 6 luni de la încheierea anului fiscal.

Practic,³⁵:

- societățile nu sunt obligate să realizeze un audit;
- raportul trebuie scris în franceză, deși poate include și un rezumat în limba engleză;
- raportul trebuie să includă un bilanț, situațiile de profit și pierderi și o situație a fluxurilor de numerar;
- raportul poate include și alte informații, cum ar fi un raport de management, o descriere a activităților companiei și informații despre acționari.

³⁵ [https://theaccountingjournal.com/france/financial-reporting-in-france/#:~:text=Standards%20\(IFRSs\).-,Annual%20reports%20in%20France,of%20the%20company's%20fiscal%20year](https://theaccountingjournal.com/france/financial-reporting-in-france/#:~:text=Standards%20(IFRSs).-,Annual%20reports%20in%20France,of%20the%20company's%20fiscal%20year)

Sistemul francez de situații financiare are la bază dreptul civil. Acestea au scopul de a oferi o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței și a fluxurilor de numerar ale companiilor. Codul comercial francez prevede ca societățile să publice informații financiare anuale, iar societățile cu răspundere limitată trebuie să publice și situații intermediare.

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu principiile contabile general acceptate (GAAP) franceze.

AJUTOARELE DE STAT

Nu există legi specifice referitoare la acordarea de ajutoare de stat, cu excepția circularelor administrative pe această temă³⁶.

Una dintre cele mai recente circulare administrative aplicabilă privind ajutorul de stat privește aplicarea regulilor europene de concurență în domeniul acordării de ajutor public financiar pentru activități economice. Acesta oferă administrațiilor informațiile și metodologia de care au nevoie pentru a înțelege reglementările privind acordarea ajutorului de stat și definește principiile care stau la baza politicii franceze în acest domeniu.

În ceea ce privește autoritățile care sunt competente să acorde ajutor financiar, trebuie făcută o distincție între tipurile de ajutor existente. În dreptul francez, se face o distincție fundamentală între ajutoarele de drept public și ajutoarele de drept privat.

În ceea ce privește dreptul public, de exemplu, ajutorul fiscal include toate tipurile de scutiri de taxe și reduceri de taxe care nu sunt interzise de lege și care sunt acordate în conformitate cu politica economică generală.

Articolul 34 din Constituție prevede că ajutorul fiscal trebuie să fie prevăzut printr-un act legislativ, prin urmare, este necesar un act adoptat de Parlament pentru aprobarea acordării ajutorului fiscal de către o autoritate publică. Legea prevede că prin decret ministerial se precizează condițiile de aplicare a ajutorului fiscal, însă regulile de aplicare și decizia finală de acordare a ajutorului sunt prevăzute de dreptul administrativ.

Tot în sfera dreptului public, ajutorul bugetar include granturile, împrumuturile, contribuțiile de capital și garanțiile de stat care sunt finanțate prin bugetul de stat. Atunci când ajutorul bugetar este acordat direct de către stat sub formă de subvenții, acesta trebuie să figureze în secțiunea de cheltuieli a bugetului general. Acest lucru se aplică și ajutoarelor acordate de organismele publice care sunt separate din punct de vedere juridic de stat, dar care sunt finanțate din bugetul general.

Ajutoarele finanțate din fonduri speciale (de exemplu, Fondul de dezvoltare economică și socială, Fondul silvic național sau sprijinul financiar pentru industria cinematografică) nu trebuie să fie prevăzute prin statut. Tipurile de ajutoare acordate direct de la bugetul de stat sau de către organismele publice sunt guvernate și de dreptul administrativ.

³⁶ <https://globalcompetitionreview.com/review/the-european-middle-east-and-african-antitrust-review/2024/article/france-overview-of-courts-state-aid-enforcement-and-procedure>

Decizia de acordare a ajutorului bugetar este de obicei o decizie administrativă, deși poate fi acordată și printr-un contract administrativ. În cazul în care împrumuturile sunt acordate direct de către stat sau de către organismele publice, acestea vor fi guvernate de dreptul administrativ și dreptul financiar. Cu toate acestea, în cazul în care ajutorul este acordat de un organism privat, trebuie aplicat dreptul privat.

Ajutorul bancar care este acordat din fonduri private nu trebuie să se bazeze pe un statut și este, în general, guvernat de dreptul privat, dar, totuși, atunci când ajutorul este acordat de un organism privat controlat de stat, decizia de acordare a ajutorului este una administrativă, în timp ce contractul dintre organismul privat și beneficiar se va încheia în temeiul dreptului privat.

Statul își exercită, de obicei, competența asupra organismelor private care acordă ajutor bancar, dând instrucțiuni sub formă de decrete ministeriale sau scrisori de instrucțiuni. Totuși, atunci când ajutorul este acordat direct de un organism privat care se află doar marginal sub controlul statului, se vor aplica doar prevederi de drept privat, respectiv de drept financiar.

Franța a notificat Comisiei, în Cadrul temporar, o schemă de 7 miliarde de euro menită să ofere sprijin pentru investiții pentru o redresare durabilă³⁷.

În cadrul acestei măsuri, ajutorul poate lua oricare dintre următoarele forme:

- a. granturi directe;
- b. împrumuturi subvenționate cu dobândă;
- c. garanții subvenționate;
- d. avansuri rambursabile.

Valoarea ajutorului individual nu poate depăși 70 de milioane de euro/beneficiar.

Sprijinul public va fi utilizat pentru finanțarea investițiilor durabile în active corporale și necorporale realizate de companii din sectorul industrial, inclusiv din industria chimică, fabricarea de mașini și echipamente auto.

Franța trebuie să se asigure că investițiile finanțate sunt durabile din punct de vedere ecologic, în conformitate cu taxonomia UE, iar finanțarea proiectelor care se încadrează în planul național „Franța 2030”, vizează, printre altele, reducerea valorilor de CO₂ din industrii.

Sprijinul public va veni cu cerințe pentru a limita denaturările nejustificate ale concurenței, inclusiv garanții pentru a limita riscul unui posibil ajutor indirect în favoarea intermediarilor financiari.

³⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_2542

FINLANDA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Datele conținute în statisticile structurale ale afacerilor și ale situațiilor financiare se bazează pe datele și registrele fiscale ale Administrației fiscale finlandeze, pe datele FINREP și VAKRA ale Autorității de supraveghere financiară și pe documentările efectuate de Institutul de statistică³⁸.

- Registrele administrației fiscale finlandeze cuprind datele inițiale și finale ale afacerii, municipalitatea de origine, industria de care aparține întreprinderile și salariile obținute. Datele din registru sunt furnizate Institutului de statistică o dată pe lună.

Datele privind impozitele comerciale conțin detalii privind contul de profit și pierderi și bilanțul, precum și detalii despre investițiile în active imobilizate.

- Colectările proprii de date ale Institutului de statistică se realizează prin anchete anuale. În fiecare an, această instituție colectează date de la aproximativ 5.500 de întreprinderi prin intermediul unor anchete privind situațiile financiare (TILKES). Toate întreprinderile cu peste 60 de angajați sau cu o cifră de afaceri de peste 40 de milioane de euro sau cu un bilanț de peste 300 de milioane de euro sunt incluse în anchetă. Întreprinderile care cuprind între 10 și 60 de angajați sunt selectate pentru anchetă în mod aleatoriu. Un număr de întreprinderi cu mai puțin de zece angajați, precum și întreprinderile municipale pot fi, de asemenea, incluse în anchetă. Scopul este acela de a colecta date mai detaliate decât cifrele incluse în situațiile financiare oficiale ale întreprinderilor. Ancheta acoperă date specifice privind cifra de afaceri și costurile, datele despre investiții și alte date suplimentare privind situațiile financiare.

- Informațiile despre unitățile întreprinderilor și instituțiilor adresa, numele, numărul de salariați, etc., sunt prezentate în Registrul Comerțului. Datele sunt publicate astfel încât să nu poată fi dedusă din acestea dezvoltarea individuală a întreprinderii.

AJUTOARELE DE STAT

Finlanda a notificat Comisiei, în cadrul cadrului temporar de criză, o schemă de 2 miliarde de euro pentru a oferi sprijin pentru lichidități IMM-urilor, precum și companiilor mari, în contextul invaziei Rusiei în Ucraina³⁹.

Aceasta urmează unei măsuri de sprijinire a sectorului agricol pe care Comisia a aprobat-o în 2022 (SA.102914) și unei alte măsuri de sprijinire a companiilor active în sectoarele de activitate pe care Comisia a aprobat-o tot în anul 2022 (SA.103159).

În cadrul acestei măsuri, ajutorul va lua forma:

- împrumuturi cu dobânzi subvenționate;

³⁸ <https://www.stat.fi/en/statistics/documentation/yrti#Concepts>

³⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4534

- garanții privind împrumuturile acordate de Finnvera Plc, societatea de finanțare specializată, deținută de stat.

Măsura va fi deschisă companiilor active din sectoarele afectate de actuala criză geopolitică, cu excepția producției primare de produse agricole și forestiere; întreprinderilor de construcții care acționează și ca dezvoltatori imobiliari și a instituțiilor financiare.

Ajutoarele de minimis nu pot fi acordate producției agricole primare, pescuitului sau acvaculturii. Aceste domenii au propriile lor forme de ajutor. Regulamentul de minimis interzice, de asemenea, ajutorul la export și sprijinul pentru înființarea unei rețele de distribuție⁴⁰.

GERMANIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Obligația de prezentare a situațiilor financiare anuale se aplică societăților cu răspundere limitată, în anumite forme juridice, pentru protejarea creditorilor și pentru a asigura funcționalitatea pieței⁴¹.

Obligația de prezentare a datelor financiare are la bază mai multe aspecte. În primul rând, corporațiile și toate parteneriatele în care nicio persoană fizică nu are răspundere nelimitată sunt supuse dispozițiilor de transparență ale Codului comercial german. Alte companii, cum ar fi parteneriatele și comercianții unici, pot fi obligate, odată ce depășesc o anumită dimensiune, sau cotă de piață, să prezinte informații în temeiul prevederilor Legii privind diseminarea informațiilor financiare. Instituțiile de credit și companiile de asigurări, de asemenea, sunt supuse cerințelor de prezentare a datelor, pe baza activităților lor.

Obligația de transparență este reglementată de sect. 325 și următoarele din Codul Comercial (HGB) și se aplică tuturor corporațiilor:

- GmbH și UG (răspundere limitată);
- societăți pe acțiuni (AG);
- asociații în comandită pe acțiuni (KGaA);
- cooperative înregistrate.

Nivelul cerințelor de transparență pentru companiile menționate mai sus diferă în funcție de dimensiunea acestora: companii mari, mijlocii, mici sau foarte mici. Companiile mari au cerințe de prezentare foarte ample, în timp ce operațiunea de prezentare a aspectelor financiare este simplificată pentru companiile foarte mici, mici și mijlocii.

⁴⁰ <https://www.businessfinland.fi/en/for-finnish-customers/services/funding/guidelines-terms-and-forms/de-minimis>

⁴¹ <https://www.ihk.de/berlin/english/en/s-987416/starting-a-business-in-berlin/commercial-obligations/ha-mb-publication-disclosure-and-announcement-obligations-4344910>

Companiile care nu sunt corporații sunt, de asemenea, obligate să prezinte informații financiare odată ce ating o anumită dimensiune. Aceste companii sunt obligate să prezinte date dacă cel puțin două dintre următoarele trei caracteristici se aplică pentru exercițiul financiar trecut și pentru cele două exerciții financiare următoare:

- totalul bilanțului contabil depășește 65 milioane de euro;
- veniturile din vânzări ale companiei în cele douăsprezece luni anterioare datei bilanțului au depășit 130 milioane de euro;
- compania a avut o medie de peste 5.000 de angajați în cele douăsprezece luni anterioare datei bilanțului.

Documentele contabile cu un exercițiu financiar care începe înainte de 1 ianuarie 2022 trebuie depuse la Monitorul Federal, în timp ce documentele contabile din exercițiul financiar 2022 trebuie trimise direct la Registrul societăților.

AJUTOARELE DE STAT

Germania a notificat Comisiei, în temeiul Cadrului temporar de criză și tranziție, o schemă de 3 miliarde de euro pentru a sprijini investițiile private în bunuri strategice specifice⁴².

În cadrul acestei măsuri, ajutorul va lua forma:

- subvenții directe;
- avantaje fiscale;
- rate ale dobânzilor subvenționate la împrumuturile noi;
- garanții pentru noi împrumuturi.

Măsura este deschisă companiilor producătoare de echipamente relevante, și anume baterii, panouri solare, turbine eoliene, pompe de căldură, electrolizoare, echipamente pentru utilizarea și stocarea carbonului, precum și componente cheie concepute și utilizate în principal ca intrare directă pentru producerea de astfel de echipamente sau materii prime critice aferente care sunt necesare pentru producerea lor.

Exemple importante de programe de ajutor de stat sunt:⁴³

- contribuțiile financiare directe;
- scutirea datoriilor;
- împrumuturi cu dobândă redusă;
- garanții;
- avantaje fiscale;
- furnizarea de terenuri, bunuri și servicii în condiții speciale.

⁴² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3779

⁴³ <https://www.winheller.com/en/business-law/public-commercial-law/state-aid-law.html>

În Germania, nu numai guvernul federal este structura care are atribuții în ceea ce privește acordarea ajutorului de stat, ci și landurile, municipalitățile și autoritățile locale, întreprinderile și unele instituții de stat. Acordarea de ajutoare ilegale poate conduce la răspunderea personală a celor care încalcă prevederile legale.

Beneficiarii de granturi trebuie, de asemenea, să se ocupe de problemele legate de acordarea ajutorului de stat, în situații în care:

- un beneficiu acordat trebuie returnat;
- ajutorul a fost acordat în mod ilegal;
- condițiile legale nu au fost îndeplinite.

GRECIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Societățile anonime trebuie să întocmească și să prezinte situațiile financiare anuale⁴⁴. Astfel, Consiliul de administrație întocmește situația financiară anuală a societății, în conformitate cu prevederile Legii nr. 4308/2014 privind standardul de contabilitate⁴⁵. Înainte de transmiterea datelor spre aprobare adunării generale anuale a acționarilor, situațiile financiare trebuie semnate de următoarele trei persoane:

- a) președintele consiliului de administrație sau vicepreședintele consiliului de administrație;
- b) directorul executiv sau de o altă persoană atunci când calitatea acestuia coincide cu cea a directorului executiv;
- c) contabilul responsabil, atestat de Camera Economică ca deținător al unei licențe clasa A pentru întocmirea situațiilor financiare.

Situațiile financiare anuale se depun la Registrul general al Comerțului în termen de 20 de zile de la aprobarea lor de către adunarea generală anuală. În plus, situațiile financiare anuale sunt publicate pe site-ul companiei și rămân accesibile pentru o perioadă de cel puțin doi ani.

Pentru companiile cotate la bursă, situațiile financiare anuale vor fi transmise și structurii de conducere a pieței de capital.

Companiile mijlocii și mari sunt obligate să-și auditeze situațiile financiare anuale. Entitățile mici pot opta pentru un astfel de audit, dar acesta nu este obligatoriu conform prevederilor legale. Criteriile de calificare a unei companii ca întreprindere mică, mijlocie sau mare derivă din situațiile financiare, inclusiv cifra de afaceri netă, activele totale și numărul de angajați.

⁴⁴ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/dttl-legal-doing-business-in-greece.pdf>

⁴⁵ <https://www.taxheaven.gr/circulars/22433/arora-ellhnika-logistika-protypa-n-4308-2014-kathgoriopoihsh-kai-ypoxrewseis-twn-epixeirhsewn-sxedio-logariasmw-n-oikonomikes-katastaseis-twn-e-l-p-prwth-efarmogh>

În cazul societăților comerciale nou înființate, se consideră întreprinderi mijlocii cele al căror capital social nu depășește suma de 1 milion de euro și întreprinderi mari cele al căror capital social depășește suma de 1 milion de euro.

În cazul companiilor private, administratorii întocmesc și semnează situațiile financiare anuale ale societății și raportul anual de gestiune. Situațiile financiare anuale se depun la Registrul General al Comerțului în termen de 20 de zile de la data aprobării de către adunarea anuală a partenerilor.

AJUTOARELE DE STAT

Conform datelor disponibile, Grecia a acordat în medie mai mult ajutor de stat în anul 2020 decât multe alte state membre ale UE⁴⁶. Astfel, ajutorul de stat a fost în valoare de aproximativ 4,28% din PIB, comparativ cu media UE27, care a fost de aproximativ 2,39%. În sume absolute, aceasta a corespuns unui quantum de aproximativ 7,1 miliarde de euro, în creștere față de 2019 cu aproximativ 1,1 miliarde de euro. Din punctul de vedere al obiectivelor, 83,4% din ajutorul de stat acordat de Grecia a vizat „remediarea unei perturbări grave în economie” (adică ajutor legat de pandemie), 8,6% din sumă a fost acordată pentru protecția mediului, iar 2,8% pentru IMM-uri, inclusiv ajutorul de capital de risc.

În ceea ce privește istoricul Greciei cu Comisia Europeană, aceasta din urmă a deschis 12 proceduri de investigare în ultimii 10 ani și a adoptat șase decizii de recuperare a sumelor acordate. Acestea au vizat o serie de sectoare, cum ar fi producția, transportul aerian, minerit, agricultura, industria de apărare și cazinouri.

IRLANDA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Companiile sunt obligate să dețină registre contabile adecvate, care oferă o imagine fidelă a afacerilor financiare ale companiei. Companiile trebuie, de asemenea, să prezinte detalii ale situațiilor lor financiare în cadrul Adunării generale anuale și să atașeze o copie a acestor situații financiare la declarația anuală depusă la CRO. În plus, entitățile sunt obligate să respecte anumite standarde la întocmirea situațiilor financiare⁴⁷.

Legea companiilor (2014)⁴⁸ solicită directorilor tuturor companiilor să prezinte următoarele situații financiare și rapoarte în fața membrilor companiei la AGA:

- un cont de profit și pierderi (sau un cont de venituri și cheltuieli dacă compania este non-profit);

⁴⁶ https://www.sheppardmullin.com/media/publication/2080_State%20Aid%20-%20Greece.pdf

⁴⁷ <https://www.cro.ie/Annual-Return/Accounts-Requirements>

⁴⁸ <https://www.irishstatutebook.ie/eli/2014/act/38/enacted/en/html>

- un bilanț;
- un raport al directorilor;
- un raport al auditorului statutar.

Situațiile financiare anuale și raportul administratorilor trebuie să fie semnate în numele administratorilor de către doi directori. În cazul în care societatea este o companie LTD, o companie privată cu acțiuni, înregistrată în conformitate cu prevederile legale și are un singur director, documentele trebuie semnate de directorul unic.

Documentele enumerate mai sus trebuie să fie anexate la declarația anuală a unei societăți cu răspundere limitată la trimiterea datelor către CRO. Companiile mici și micro-companiile beneficiază de anumite scutiri. În plus, trebuie să existe o adeverință, semnată atât de director, cât și de secretarul companiei, care să ateste că situațiile financiare și rapoartele sunt copii fidele ale celor depuse înainte sau care urmează să fie depuse înaintea ședinței AGA a companiei.

AJUTOARELE DE STAT

Sumele mici (de ajutor) acordate unei singure întreprinderi, adică mai puțin de 200.000 de euro, într-o perioadă continuă de 3 ani, sunt considerate a nu avea un efect apreciabil asupra concurenței sau comerțului și, în conformitate cu regula de minimis, acestea sunt scutite de interdicția generală privind ajutorul de stat⁴⁹.

Cu toate acestea, plățile de minimis către o întreprindere în cadrul unui număr de măsuri sau scheme trebuie să respecte cumulativ limita de 200.000 de euro, iar statele membre sunt obligate să monitorizeze îndeaproape plățile de minimis pentru a se asigura că limita nu este încălcată.

Irlanda, ca și alte câteva state membre ale UE, nu deține un registru național al ajutoarelor de minimis acordate în temeiul Regulamentului UE nr.407/2013⁵⁰. Fiecare autoritate irlandeză care acordă subvenții păstrează evidența ajutoarelor de minimis pe care le acordă, aceasta trebuind păstrată timp de zece ani, pentru a fi furnizată Comisiei, dacă este solicitată.

Departamentul pentru agricultură, alimentație și marină deține un registru al ajutoarelor de minimis agricole acordate în temeiul Regulamentului nr. 1408/2013⁵¹ (în special pentru agricultura primară, cu un plafon mai mic de 20.000 de euro pe o perioadă de trei ani fiscali).

Atunci când se acordă ajutorul de minimis, autoritatea care aprobă suma trebuie să informeze în mod explicit beneficiarul cu privire la valoarea și caracterul ajutorului de minimis, să se refere la prevederile Regulamentului nr. 1407/2013 și să obțină de la întreprindere o declarație completă a oricărui alt ajutor de minimis pe care aceasta l-a primit deja, în ultimii trei ani fiscali.

⁴⁹ <https://enterprise.gov.ie/en/what-we-do/eu-internal-market/eu-state-aid-rules/options-for-proposals-involving-state-aid/>

⁵⁰ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/de_minimis_regulation_ro.pdf

⁵¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1408&from=ES>

LETONIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Legea privind situațiile financiare anuale și situațiile financiare consolidate impune tuturor companiilor să depună un raport anual aprobat de adunarea acționarilor la SRS, în cel mult o lună de la aprobare, cu respectarea termenului care se stabilește pe baza criteriilor aplicabile companiilor⁵². Pentru întreprinderile mici, termenul este de 5 luni de la încheierea anului de raportare, iar pentru cele mari, de 7 luni de la încheierea perioadei de raportare.

Pe lângă raportul anual și declarația auditorului privind raportul anual (pentru companiile care îndeplinesc criteriile prezentate în Legea situațiilor financiare anuale și a situațiilor financiare consolidate, precum și companiile al căror act constitutiv sau adunarea acționarilor impune ca raportul anual să fie revizuit de un auditor), Legea comercială oblică firmele ca înainte de aprobarea raportului anual privind distribuția profitului, să fie pregătită o propunere de consiliu (sau în cazul pierderilor, o propunere de îmbunătățire a situației financiare a companiei) iar, dacă societatea are un consiliu, un raport al consiliului asupra raportului anual. De asemenea, conform Legii privind grupurile de societăți, structurile dependente trebuie să întocmească o declarație corespunzătoare, care să fie depusă la Registrul Comerțului, cu excepția cazului în care a fost încheiat un acord de grup.

AJUTOARELE DE STAT

Nu toate finanțările din resurse publice și nu toate finanțările de la bugetul de stat sau finanțările acordate de administrațiile locale sunt considerate ajutor de stat⁵³. Pentru a fi calificat drept ajutor de stat, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele patru criterii:

1. sprijinul este oferit din resurse publice (fonduri de stat, ale administrației locale sau ale Uniunii Europene);
2. beneficiarul obține un avantaj economic de care nu s-ar fi bucurat în condiții normale de piață;
3. măsura este selectivă prin natura sa;
4. ajutorul de stat are un impact asupra concurenței și comerțului dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Legea privind controlul ajutorului de stat⁵⁴ stabilește competențele naționale și asigură aplicarea efectivă a normelor de control al ajutorului de stat. Legea include:

- împărțirea națională a competențelor între Ministerul de finanțe și Ministerul agriculturii;

⁵² <https://www.sorainen.com/publications/latvia-news-on-filing-annual-reports-and-other-issues/>

⁵³ https://www.fm.gov.lv/en/state-aid?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁵⁴ <https://likumi.lv/ta/en/en/id/267199-law-on-control-of-aid-for-commercial-activity>

- include reguli procedurale pentru evaluarea și notificarea ajutorului de stat;
- stabilește proceduri pentru recuperarea ajutoarelor de stat acordate ilegal (sau care sunt incompatibile);
- stabilește condiții de contabilitate financiară pentru autoritățile naționale și locale.

LITUANIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Raportul anual al unei companii include de obicei următoarele aspecte⁵⁵:

- raportul de gestiune;
- bilanțul;
- situația veniturilor;
- situația fluxurilor de trezorerie;
- situația modificărilor capitalurilor proprii;
- note la conturile anuale.

Conținutul concret al acestor declarații poate varia în funcție de tipul de raport. Astfel, de exemplu, rapoartele asociate pot sublinia rezultatele obținute de un grup în ansamblu, nu de fiecare întreprindere în sine.

Raportarea anuală este reglementată de Legea privind situațiile financiare consolidate ale întreprinderilor⁵⁶. Entitatea respectivă trebuie să întocmească conturi consolidate, indiferent de locul unde se află sediul social al filialelor. Întreprinderea-mamă este scutită de obligația de a întocmi conturi consolidate atunci când indicatorii grupului său de întreprinderi nu depășesc cel puțin două dintre următoarele limite:

- cifra de afaceri netă - 8.700.000 de euro;
- valoarea totală a activelor incluse în bilanț - 5.300.000 de euro;
- media salariaților salariați pe parcursul anului - 75.

Entitatea care întocmește raportul anual își poate prezenta raportul și raportul consolidat ca un singur raport. La întocmirea unui astfel de raport, este necesar să se sublinieze aspectele semnificative ale unui grup de întreprinderi. Întocmirea raportului anual al unui grup de companii implică aplicarea aceluiași principii contabile pentru întregul grup, pentru a reflecta tranzacțiile comerciale ale acestora. Compania este obligată să depună raportul la Registrul central al Comerțului.

Rapoartele financiare anuale și raportul anual împreună cu raportul auditorului sunt publicate în Registrul persoanelor juridice.

⁵⁵ <https://www.baltic-legal.com/accounting-in-lithuania-eng.htm>

⁵⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bfadd74232fb11e6a222b0cd86c2adfc?jfwid=bkaxlrqb>

AJUTOARELE DE STAT

Lituania a notificat Comisiei, în Cadrul temporar de criză, o schemă de 20 de milioane de euro pentru a sprijini companiile din toate sectoarele în contextul conflictului dintre Ucraina și Rusia⁵⁷.

În cadrul acestei măsuri, care este administrată de către instituția de garantare a statului, INVEGA, ajutorul ia forma unor garanții pentru noi împrumuturi și leasing financiar. Având în vedere gradul ridicat de incertitudine economică cauzat de situația geopolitică actuală, schema urmărește să asigure faptul că toate companiile au o lichiditate suficientă. Măsura este deschisă companiilor din toate sectoarele, cu excepția instituțiilor de credit și financiare.

Beneficiarii eligibili au dreptul să primească noi împrumuturi și să se angajeze în contracte de leasing financiar care vor fi acoperite de o garanție de stat, ce nu depășește 90% din valoarea împrumutului sau leasingului. Pierderile vor fi suportate proporțional de instituțiile de credit și de stat.

Suma maximă a împrumutului sau a leasingului/beneficiar, care poate beneficia de o garanție publică, va fi egală cu:

- i) 15% din cifra de afaceri totală medie anuală a acestuia în ultimele trei perioade contabile închise;
- ii) 50% din costurile cu energia suportate pe o perioadă de 12 luni premergătoare cererii de ajutor.

POLONIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Companiile sunt, în general, obligate să depună declarațiile fiscale în format electronic. Declarația anuală CIT trebuie depusă la biroul fiscal în termen de trei luni de la sfârșitul anului fiscal⁵⁸.

Începând cu data de 1 ianuarie 2020, fiecare contribuabil PIT, CIT și TVA sau plătitor de impozite trebuie să își transfere toate obligațiile fiscale în contul bancar al unui anumit birou fiscal, utilizând un cont fiscal individual (micro-cont fiscal) care identifică un anumit contribuabil sau emitent de taxe. Generarea unui cont fiscal individual nu este posibilă fără numărul de identificare fiscală.

În general, autoritățile fiscale își notifică intenția de a iniția un control fiscal. Inspecția va fi inițiată nu mai devreme de șapte zile și nu mai târziu de 30 de zile de la primirea notificării.

Durata tuturor auditurilor într-un an calendaristic nu poate depăși următoarele perioade:

- micro-antreprenori: 12 zile lucrătoare;
- micii întreprinzători: 18 zile lucrătoare;
- antreprenori medii: 24 de zile lucrătoare;
- marii antreprenori: 48 de zile lucrătoare.

⁵⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3392

⁵⁸ <https://taxsummaries.pwc.com/poland/corporate/tax-administration>

Regulile menționate mai sus nu se aplică inspecției începute de biroul vamal și fiscal. Acest tip de inspecție fiscală este inițiată fără a se emite o notificare și, în practică, există posibilitatea de a prelungi inspecția fără anumite limite de timp.

Obligația fiscală expiră la cinci ani de la sfârșitul anului calendaristic în care a trecut termenul limită de plată a impozitului, existând situații în care termenul de prescripție poate fi suspendat sau întrerupt.

AJUTOARELE DE STAT

Polonia a notificat Comisiei, în Cadrul temporar de criză și tranziție, o schemă de 1,2 miliarde de euro pentru a sprijini companiile mari consumatoare de energie ce se confruntă cu costuri crescute ale energiei în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei⁵⁹.

În cadrul acestei măsuri, ajutorul are forma subvențiilor directe. Scopul schemei este de a acoperi costurile suplimentare datorate creșterilor excepționale ale prețurilor la energie legate de criza geopolitică actuală. Măsura este deschisă companiilor mari consumatoare de energie, active fie în sectoarele de producție industrială, cum ar fi minerit, exploatare și producție, fie în sectoarele deosebit de afectate enumerate în anexa I la Cadrul temporar de criză și tranziție.

Un proiect de regulament de implementare a legislației planificate privind sprijinirea noilor investiții prin acordarea de ajutor de stat pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în zone economice speciale din Polonia este publicat pe site-ul Centrului de legislație guvernamentală⁶⁰.

Regulamentul acoperă următoarele aspecte:

- linii de activitate care nu sunt eligibile pentru acordarea ajutorului de stat;
- regulile de verificare a cerințelor pe care investitorul trebuie să le îndeplinească pentru a primi o decizie pozitivă privind ajutorul de stat;
- condițiile de acordare a ajutorului de stat sub formă de scutire de impozit și valoarea maximă a ajutorului de stat care poate fi acordat unei întreprinderi;
- costurile eligibile pentru ajutor pentru un nou proiect de investiții;
- cum se separă organizațional întreprinderea care face obiectul deciziei privind ajutorul de stat și cum se contabilizează costurile și cheltuielile dacă întreprinderea desfășoară și o activitate comercială care nu face obiectul ajutorului de stat;
- cum se actualizează costurile de investiție și valoarea ajutorului de stat la data deciziei privind acordarea sa;
- criterii detaliate (de calitate și cantitate) pentru emiterea deciziilor de ajutor de stat;
- un model al formularului de cerere de ajutor de stat.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4732

⁶⁰ <https://www.roedl.pl/en/good-to-know/good-to-know/the-new-investment-support-act/changes-in-state-aid-in-poland-implementing-regulations>

Criteriile cantitative sunt costurile minime ale unui proiect de investiții într-o municipalitate cu o anumită rată a șomajului. În cazul proiectelor de investiții în servicii de afaceri moderne și microîntreprinderi, mici și mijlocii, condițiile detaliate aferente criteriilor cantitative sunt mai mici, respectiv, cu: 98% pentru microîntreprinderi, 95% pentru întreprinderile mici și 80% pentru întreprinderile mijlocii și serviciile moderne de afaceri.

În funcție de rata șomajului din municipiul în care urmează să fie implementat noul proiect de investiții (și de dimensiunea întreprinderii) o întreprindere care solicită ajutor de stat trebuie să îndeplinească unul dintre următoarele criterii cantitative:

- în municipiul cu rata șomajului egală cu sau mai mică de 60% din rata medie națională a șomajului, întreprinderea se angajează să suporte cel puțin 100 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului (circa 22,5 milioane de euro);
- în municipiul cu rata șomajului mai mare cu 60% față de rata medie națională a șomajului, dar nu mai mare decât media națională, întreprinderea se obligă să suporte cel puțin 80 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului;
- în municipiul cu rata șomajului mai mare decât rata medie națională a șomajului, dar nu mai mare de 130% din media națională, întreprinderea se angajează să suporte cel puțin 60 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului;
- în municipiul cu rata șomajului mai mare de 130% din rata medie națională a șomajului, dar nu mai mare de 160%, întreprinderea se angajează să suporte cel puțin 40 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului;
- în municipiul cu rata șomajului mai mare de 160% din rata medie națională a șomajului, dar nu mai mare de 200%, întreprinderea se angajează să suporte cel puțin 20 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului;
- în municipiul cu rata șomajului mai mare de 200% din rata medie națională a șomajului, dar nu mai mare de 250%, întreprinderea se angajează să suporte cel puțin 15 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului;
- în municipiul cu rata șomajului mai mare de 250% din rata medie națională a șomajului, întreprinderea se angajează să suporte cel puțin 10 milioane PLN din costurile eligibile ale proiectului (aproximativ 2,25 milioane de euro).

PORTUGALIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Declarația anuală CIT trebuie depusă electronic până în ultima zi a lunii mai a anului fiscal următor. Ori de câte ori anul fiscal se încheie la o altă dată decât 31 decembrie, declarația anuală CIT se depune electronic până în ultima zi

a celei de-a cincea luni următoare încheierii anului. Sistemul este unul de autoevaluare.

În cazul nedeunerii documentelor fiscale, sancțiunile pentru companii sunt limitate la 165.000 de euro în caz de intenție și 45.000 de euro în caz de neglijență. De asemenea, în caz de nerespectare sau întârziere a plății impozitelor datorate, companiile sunt pasibile de o penalitate care variază între 30% și 100% din impozitul datorat, plafonat la 45.000 de euro, în caz de neglijență.

Există posibilitatea de a aplica pentru reducerea penalității, cu condiția îndeplinirii anumitor cerințe (de exemplu, regularizarea situației fiscale/achitarea impozitului datorat sau existența unei situații în care nu s-a produs un prejudiciu).

AJUTOARELE DE STAT

Regulamentul FDI (Foreign direct investment)⁶¹ se aplică tuturor sectoarelor economice, indiferent de valoarea tranzacției și acoperă screening-ul tuturor investițiilor directe în infrastructurile strategice ale UE (de exemplu, energie, transport, apărare, electorală și financiară)⁶².

În Portugalia, Decretul-Lege 138/2014⁶³ urmărește să filtreze investițiile străine legate de activele strategice, deosebit de sensibile, pe baza unor motive de apărare și securitate națională sau de securitate privind furnizarea serviciilor fundamentale pentru interesul național. În acest cadru, guvernul portughez poate iniția o anchetă și, în cele din urmă, să se opună unei tranzacții (ex-post) privind activele strategice. Dacă se ia o decizie de opoziție, toate contractele și actele juridice referitoare la tranzacția respectivă (inclusiv acte privind exploatarea economică și de exercițiu al drepturilor asupra bunurilor) devin nule.

Regulamentul privind subvențiile străine (FSR)⁶⁴ cuprinde un set de reguli care acordă competențe Comisiei Europene pentru a investiga contribuțiile financiare acordate de guvernele din afara UE pentru companiile care operează în UE. În cazul în care Comisia constată că un astfel de sprijin financiar constituie subvenții nelegale, poate impune măsuri pentru remedierea efectelor.

Conform FSR, următoarele operațiuni trebuie notificate în prealabil către Comisie:

- contribuții financiare acordate de guvernele non-UE, în cazul în care compania achiziționată, una dintre părțile cuprinse în grup sau societatea-mamă generează o cifră de afaceri de cel puțin 500 de milioane de euro, iar tranzacția presupune contribuții financiare străine de peste 50 de milioane de euro.

⁶¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>

⁶² <https://www.cuatrecasas.com/resources/lf-64d3b6896b10a963361823.pdf?v1.58.0.20230803>

⁶³ <https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/264/portugal-decree-law-no-138-2014>

⁶⁴ <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/foreign-subsidies-regulation.html>

- licitații în procedurile de achiziții publice care implică contribuții financiare ale guvernelor din afara UE, unde contractul estimat are valoarea de cel puțin 250 de milioane de euro, iar oferta implică un sprijin financiar străin de cel puțin 4 milioane de euro/țară terță.

FSR a intrat în vigoare la 12 ianuarie 2023 și este aplicabil din 12 iulie 2023.

SPANIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

În decembrie 2018, în Monitorul Oficial a fost publicată Legea nr. 11/2018 de modificare a normelor aplicabile privind transparentizarea informațiilor nefinanciare și privind diversitatea în Spania, în transpunerea anumitor norme aplicabile ale Uniunii Europene (UE)⁶⁵.

Legea prevede prezentarea obligatorie a informațiilor referitoare la:

- problemele de mediu;
- problemele sociale și cele legate de angajați;
- respectarea drepturilor omului;
- chestiuni de anticorupție și luare de mită;
- alte informații despre companie (inclusiv angajamentele companiei în materie de dezvoltare durabilă, subcontractanți și furnizori, informații fiscale, etc.).

Informațiile legate de aspectele de mai sus trebuie prezentate în conturile anuale ale entităților spaniole, mai exact, în Raportul de gestiune. Aceste informații trebuie publicate pe site-ul web al companiei în termen de șase luni de la sfârșitul exercițiului financiar și trebuie să fie disponibile timp de cinci ani.

Această raportare este obligatorie pentru entitățile spaniole care îndeplinesc următoarele cerințe:

- numărul mediu de lucrători angajați în cursul anului este mai mare de 500 (acest prag a fost redus la 250, în anul 2021).
- sunt considerate „societăți de interes public” dacă depășesc, pe parcursul a cel puțin doi ani consecutivi, două dintre următoarele trei praguri:
 - activele lor totale depășesc 20 de milioane de euro;
 - veniturile nete anuale depășesc 40 de milioane de euro;
 - numărul mediu de muncitori depășește 250.

Nu este clar modul în care normele spaniole scutesc de la această obligație de raportare acele „subgrupuri” spaniole de companii care sunt controlate de o entitate rezidentă pe un teritoriu al UE în care au fost, de asemenea, implementate normele UE.

⁶⁵ https://www.ey.com/en_gl/tax-alerts/spain-approves-rules-on-tax-information-to-be-included-in-non-financial-reporting

Societățile spaniole obligate să prezinte informații nefinanciare în temeiul legii menționate vor trebui să prezinte următoarele informații fiscale:

- profiturile obținute în fiecare țară;
- impozitul plătit pe profit;
- subvențiile publice primite.

Atunci când pregătesc aceste informații, companiile spaniole trebuie să aplice fie un cadru spaniol, al UE sau unul internațional, care respectă îndrumările furnizate de Comisia Europeană și Global Reporting Initiative.

AJUTOARELE DE STAT

Spania a notificat Comisiei, în Cadrul temporar de criză, o schemă de până la 10 miliarde de euro pentru a sprijini persoanele fizice care desfășoară activități independente și companiile din sectoarele active în Spania în contextul invaziei Ucrainei de către Rusia⁶⁶.

Măsura este deschisă companiilor active în toate sectoarele afectate de criză, cu excepția instituțiilor de credit și a celor financiare. Beneficiarii eligibili vor avea dreptul de a primi sume limitate de ajutor și un sprijin de lichiditate sub formă de garanții la împrumuturi:

- sprijinul nu poate depăși 35.000 de euro/companie activă în sectoarele agriculturii, pescuitului și acvaculturii și 400.000 de euro/companie activă în celelalte sectoare;
- în ceea ce privește suportul de lichiditate:
 - i) scadența garanțiilor nu poate depăși opt ani;
 - ii) primele de garantare respectă nivelurile minime.

SLOVENIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Conform legii, companiile din Slovenia trebuie să depună situații financiare anuale. Aceste date sunt raportate în format electronic sau pe suport clasic⁶⁷. În funcție de active, venituri, numărul de angajați, natura afacerii și forma juridică, legea impune publicarea de date diferite.

Raportarea situațiilor financiare în Slovenia este supusă prevederilor Legii contabilității, Legii societăților și altor reglementări. Standardele de contabilitate slovene se bazează pe IFRS. Rapoartele anuale și situațiile financiare sunt depuse la Agenția pentru înregistrarea juridică publică și serviciile corespunzătoare din Republica Slovenia (AJ PES).

Următoarele tipuri de companii trebuie să trimită situații financiare în formă completă:

- companiile mari;

⁶⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3390

⁶⁷ <https://schmidt-export.com/extracts-foreign-commercial-registers-and-accounting-statements/financial-statements-slovenia>

- firmele mijlocii;
- firmele mici care participă la bursă.

Raportul anual complet al unei companii cu venituri de peste 1 milion de euro include:

- raportul de afaceri;
- situația financiară;
- raportul auditorului.
 - Situația financiară trebuie să cuprindă:
 - bilanțul;
 - raport de profit și pierderi;
 - situația fluxurilor de trezorerie;
 - declarație de capitaluri proprii
 - diferite alte note.

AJUTOARELE DE STAT

În 2017, Slovenia a adoptat o nouă lege care reglementează ajutorul de stat pentru salvare și restructurare. Atunci când este notificată Comisia Europeană pentru o schemă de ajutor de stat, Guvernul poate să sprijine companiile și cooperativele aflate în dificultate fără a fi nevoită să activeze mecanismele de sprijin în conformitate cu prevederile legale, ca măsură de ajutor individuală⁶⁸.

Deși guvernul a menționat că legea este o condiție prealabilă pentru stabilirea unui cadru instituțional pentru un rol activ al statului în procedurile de restructurare, dacă și atunci când este necesar pentru a asigura beneficii economice naționale, ajutorul de stat va fi acordat numai dacă și în măsura în care este necesar și justificat printr-o analiză cost-beneficiu și de impact economic și social pentru Slovenia sau una dintre regiunile acesteia.

Scopul Legii privind acordarea ajutorului de stat este acela de a alege măsurile și de a acorda sprijin de stat companiilor și cooperativelor în mod selectiv și de a asigura utilizarea eficientă a resurselor publice prin acordarea unui rol mai proeminent actorilor economici, aplicarea unor mecanisme de sprijin adecvate și pregătirea unor planuri de restructurare satisfăcătoare.

Companiile și cooperative eligibile pentru a primi ajutor de stat:

- compania sau cooperativa se află în dificultate financiară;
- aceasta trebuie să aibă un rol sistematic important în dezvoltarea țării, a oricărei regiuni a acesteia sau a sectorului respectiv;
- nu a fost inițiată nicio procedură de insolvență sau lichidare împotriva societății sau cooperativei respective.

Definiția „rol sistematic important” înseamnă că lichidarea unei întreprinderi ar duce, de exemplu, la probleme sociale grave, inclusiv creșterea șomajului,

⁶⁸ <https://www.schoenherr.eu/content/slovenia-adopts-new-state-aid-legislation/>

perturbarea pieței și denaturarea concurenței, pierderea unui serviciu sau a unui produs important, etc. Cu toate acestea, în cazul IMM-urilor sau cooperativelor inovatoare cu potențial de creștere semnificativ sau cu interconexiuni semnificative cu alte companii și/sau cooperative locale sau regionale, companiile mai mici vor putea fi încadrate în categoria "companii cu un rol sistematic important" și, prin urmare, vor fi eligibile pentru obținerea ajutorului de stat.

Trebuie menționat că unele entități sunt excluse din domeniul de aplicare al Legii privind ajutorul de stat, cum ar fi entitățile din sectoarele oțelului și cărbunelui, entitățile nou înființate, care funcționează de mai puțin de trei ani, instituțiile financiare și entitățile înființate în urma lichidării sau prin preluarea activelor unei companii sau cooperative în ultimii trei ani.

Slovenia a notificat Comisiei, în Cadrul temporar de criză și tranziție, o schemă de 650 de milioane de euro pentru a sprijini companiile care se confruntă cu costuri crescute ale energiei în contextul războiului Rusiei împotriva Ucrainei⁶⁹. Schema constă din două măsuri:

- i) sume limitate de ajutor;
- ii) ajutor pentru costuri suplimentare datorate creșterilor excepționale ale prețurilor la gaze naturale și energie electrică. În cadrul ambelor măsuri, ajutorul va lua forma subvențiilor directe.

SLOVACIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Un set complet de situații financiare pentru o perioadă dată trebuie să prezinte următoarele informații⁷⁰:

- poziția financiară la sfârșitul perioadei;
- câștigul/venitul net pentru perioada fiscală, care poate fi prezentat ca o situație separată sau într-o situație continuă a rezultatului global;
- venitul global (modificări totale ale capitalurilor proprii ale neproprietarului) pentru perioada fiscală într-o singură situație sau două situații separate, dar consecutive;
- fluxurile de numerar pe parcursul perioadei fiscale;
- investiții și distribuiri către proprietari în perioada respectivă.

Regulile de prezentare se aliniază îndeaproape cu reglementările SEC, cu excepția anumitor circumstanțe în care SEC poate prescrie cerințe incrementale.

⁶⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1689

⁷⁰ https://viewpoint.pwc.com/dt/us/en/pwc/accounting_guides/financial_statement_/financial_statement_18_US/Chapter_1_General_presentation_and_disclosure_requirements/11_financial_presentat_US.html

AJUTOARELE DE STAT

Furnizarea de stimulente pentru investiții trebuie să respecte regulile europene în vigoare⁷¹. Articolul 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene definește mai multe cazuri specifice în care ajutorul de stat este permis. Un caz relevant este sprijinul acordat cu scopul de a facilita dezvoltarea economică și ocuparea forței de muncă din zonele defavorizate din UE, instrument numit ajutor regional.

Pentru a se asigura că toate statele membre utilizează acest instrument în conformitate cu scopul său și în cadrul regulilor stabilite, au fost adoptate orientări privind ajutorul regional (RAG), inclusiv anexe care identifică regiunile cele mai dezavantajate ale UE. În practică, un stat membru încorporează elemente cheie ale RAG în legislația sa națională, care stabilește regulile în baza cărora se acordă stimulente pentru investiții companiilor, în Slovacia, documentul cheie fiind Legea nr. 65/2022 privind ajutorul regional pentru investiții.

Potrivit studiilor, această reglementare privind acordarea ajutorului pentru investiții în UE funcționează bine, întrucât există un cadru de reglementare clar în care statele membre au un anumit grad de autonomie, existând și un organism supranațional de supraveghere, proceduri și sancțiuni, care se bazează pe dispoziții care pot fi revizuite din punct de vedere judiciar.

Ajutoarele regionale pentru investiții pot fi acordate pentru proiecte din sectorul industrial, pentru centrele tehnologice („proiecte de cercetare-dezvoltare”) și pentru centrele de servicii pentru afaceri. Pot aplica toate întreprinderile care îndeplinesc condițiile prevăzute în Legea privind ajutorul regional pentru investiții. Nu contează dacă este o companie nouă sau existentă, dacă investițiile provin din Slovacia sau din străinătate, sau dacă este un IMM sau o companie mare⁷².

Suma este determinată de raionul în care va fi amplasată investiția. Dacă compania decide să investească într-un district cu șomaj ridicat (în principal în Slovacia de Est), valoarea potențială a ajutorului și condițiile de calificare sunt mai favorabile decât în alte părți ale țării. În Slovacia de Est, ajutorul poate fi de până la 50% din costurile eligibile. Dacă este o întreprindere mijlocie, acest plafon poate crește cu încă 10%, în cazul întreprinderilor mici și microîntreprinderilor chiar și cu până la 20%. Deci, în anumite cazuri este posibil să se solicite de la stat ajutor pentru investiții până la 70% din costurile eligibile estimate.

Sprijinul poate fi acordat fie în numerar, sub forma unei contribuții financiare la locurile de muncă nou create sau a unei contribuții la tehnologiile achiziționate, fie sub forma unei scutiri de taxe. În majoritatea cazurilor se aplică o combinație a acestor posibilități. Totuși, atunci când se adună toate sumele: cât va primi investitorul pentru locurile de muncă nou create, cât pentru noile tehnologii, hale sau alte costuri eligibile și cât va primi sub forma scutirii fiscale, suma totală nu trebuie să depășească 50% din investiția lui, dacă se realizează în estul țării. Limita este de 40% în Slovacia centrală și de 30% în vest.

⁷¹ <https://akjournals.com/view/journals/204/aop/article-10.1556-204.2023.00009/article-10.1556-204.2023.00009.xml>

⁷² <https://kpmg.com/sk/en/home/insights/2023/01/eligibility-for-investment-project-state-aid.html>

ȚĂRILE DE JOS

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

În general, cerințele legale referitoare la raportarea financiară și conturile anuale sunt incluse în partea a IX-a din Codul civil olandez (NCC), având la bază Directiva contabilă 2013/34/UE. În plus, pentru entități listate la bursă, Legea de supraveghere financiară solicită ca trebuie prezentate publicului așa-numitele „informații reglementate”⁷³. Alte cerințe de raportare pentru entitățile care dispun de valori mobiliare listate la bursă, altele decât acțiunile sunt incluse în mai multe Decrete și standarde de contabilitate olandeze (DAS).

În conformitate cu regulile FSA, anumite declarații de responsabilitate trebuie incluse în rapoartele periodice descrise mai sus. În consecință, persoanele responsabile din cadrul companiilor (de exemplu, directorul executiv) vor fi obligate să declare public că⁷⁴:

- situațiile financiare anuale, întocmite în conformitate cu setul de standarde contabile aplicabile, oferă o imagine fidelă a activelor, pasivelor, situației financiare și a profitului sau pierderilor consolidate ale companiei.
- raportul anual include o revizuire corectă a dezvoltării și performanței afacerii și a poziției companiei, cu o descriere a principalelor riscuri și incertitudini cu care se confruntă.
- situațiile financiare semestriale, întocmite în conformitate cu setul de standarde contabile aplicabile, oferă o imagine fidelă și clară privind activele, pasivele, situația financiară și a profitului sau pierderilor consolidate ale companiei.
- raportul semestrial include o trecere în revistă corectă a evenimentelor importante care au avut loc în primele șase luni ale exercițiului financiar și a impactului acestora asupra situațiilor financiare, cu o descriere a principalelor riscuri și incertitudini în ceea ce privește părțile afiliate pentru restul perioadei de șase luni.

FSA prevede, de asemenea, publicarea anumitor „informații reglementate”, aceasta incluzând modificări ale drepturilor atașate anumitor clase de acțiuni sau alte valori mobiliare ale companiei, care trebuie publicate imediat.

Declarațiile și informațiile anuale și semestriale cu privire la modificările drepturilor aferente titlurilor de valoare ale companiei pot fi considerate „informații reglementate”, a căror distribuție și păstrare trebuie să respecte regulile stabilite în Directiva privind transparența.

⁷³ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/nl/Documents/audit/deloitte-nl-audit-financial-reporting-requirements-document.pdf>

⁷⁴ <https://resourcehub.bakermckenzie.com/en/resources/cross-border-listings-handbook/europe-middle-east--africa/euronext-amsterdam/topics/continuing-obligationsperiodic-reporting>

Conform acesteia, „informațiile reglementate” trebuie diseminate, arhivate și apoi stocate pentru o perioadă de 10 ani. Directiva privind transparența impune ca „informațiile reglementate” să fie stocate la nivel central într-un mecanism desemnat oficial și impune ca în fiecare stat membru să existe cel puțin un astfel de mecanism. Ministrul olandez de finanțe a numit AFM drept mecanismul desemnat oficial pentru Țările de Jos.

AJUTOARELE DE STAT

Țările de Jos au notificat Comisiei, în temeiul Cadrului temporar, o schemă de împrumut de 400 de milioane de euro pentru a sprijini companiile care furnizează pachete de călătorie și aranjamente de călătorie asociate în Țările de Jos⁷⁵.

De la începutul pandemiei, în martie 2020, companiile care furnizează pachete de călătorie și aranjamente de călătorie asociate în Țările de Jos și alte state membre au emis vouchere consumatorilor ale căror pachete de călătorie au trebuit să fie anulate. Datorită efectelor de lungă durată, multe dintre aceste vouchere nu au putut fi schimbate cu un nou pachet de călătorie la un moment ulterior în timp.

Schema de împrumut își propune să permită beneficiarilor să ofere consumatorilor o rambursare în numerar egală cu valoarea voucherului, dacă aceștia o solicită. Schema, care se va aplica întregului teritoriu al țării este deschisă companiilor de toate dimensiunile, fiind administrată de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR).

În cadrul schemei, beneficiarii vor fi eligibili pentru un împrumut care acoperă maximum 80% din tichetele restante și nu mai mult de 50 de milioane de euro per beneficiar.

Împrumuturile pot fi folosite doar pentru răscumpărarea voucherelor. În acest sens, alte nevoi de lichiditate cu care se pot confrunta beneficiarii în contextul pandemiei nu pot fi suportate prin această schemă de împrumut.

UNGARIA

TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE

Legea C/2000 privind contabilitatea a fost modificată în conformitate cu prevederile Directivei contabile a UE și a Standardelor internaționale de raportare financiară (IFRS)⁷⁶.

⁷⁵ https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vlhjf7omxwtu?ctx=vg9wikc5q2yt&tab=1&start_tab1=25

⁷⁶ <https://www.crowe.com/hu/-/media/Crowe/Firms/Europe/hu/crowefst/Doing-Business/Doing-Business-in-Hungary-2020.pdf>

Toate companiile, organizațiile publice și alte structuri înregistrate în Ungaria, sunt obligate să întocmească situații financiare conform uneia dintre următoarele metode:

- Situații financiare anuale, cuprinzând un bilanț, situația veniturilor, situația fluxului de numerar, note la situațiile financiare și un raport de afaceri;
- Situații financiare anuale simplificate. În acest caz, bilanțul, contul de profit și pierderi și notele la conturi sunt mai puțin detaliate, fiind necesar un raport de afaceri.

Companiile au dreptul să prezinte situații financiare simplificate dacă îndeplinesc cel puțin două dintre cele trei criterii enumerate mai jos în doi ani consecutivi:

- active totale care nu depășesc 100 milioane HUF (circa 265.000 de euro);
- venituri anuale din vânzări care nu depășesc 200 milioane HUF;
- numărul mediu de angajați nu depășește 10 persoane.

Societățile pe acțiuni, societățile consolidate și sucursalele companiilor străine nu pot să întocmească situații financiare simplificate chiar dacă îndeplinesc cel puțin două dintre cele trei criteriile enumerate mai sus.

- Situațiile financiare anuale consolidate trebuie întocmite de către companii care acționează ca societate-mamă. Aceasta nu trebuie să întocmească un raport anual consolidat pentru exercițiul financiar dacă, la data bilanțului în doi ani consecutivi anteriori anului finanțării, două dintre următoarele trei criterii sunt îndeplinite de grup.
- active totale care nu depășesc 6 miliarde HUF (aproximativ 16 milioane de euro);
- venituri anuale din vânzări care nu depășesc 12 miliarde HUF;
- numărul mediu de angajați nu depășește 250 de persoane.

- Situații simplificate, cuprinzând un bilanț simplificat și o declarație de venit simplificată pot fi prezentate exclusiv de companii cu un sistem de contabilitate cu intrare unică.

Situațiile financiare anuale trebuie depuse în format electronic la adresa Ministerului Justiției.

AJUTOARELE DE STAT

Ungaria a notificat Comisiei, în temeiul Cadrului temporar de criză, o schemă de 226 de milioane de euro (90 de miliarde HUF) pentru sprijinirea IMM-urilor din toate sectoarele în contextul invaziei Ucrainei de către Rusia⁷⁷.

⁷⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3705

În cadrul acestei măsuri, care este administrată de Fundația de Garantare a Creditului Rural AVHGA, ajutorul ia forma unor garanții la noi împrumuturi. Având în vedere gradul ridicat de incertitudine economică cauzat de situația geopolitică actuală, schema urmărește să se asigure că o lichiditate suficientă este disponibilă companiilor care au nevoie.

Măsura este deschisă companiilor din toate sectoarele, cu accent pe agricultură, industria alimentară și de-a lungul lanțului valoric al bioeconomiei. Instituțiile de credit și financiare sunt excluse.

Beneficiarii eligibili vor avea dreptul să primească noi împrumuturi care vor fi acoperite de o garanție de stat ce nu depășește 90% din valoarea împrumutului. Pierderile vor fi suportate proporțional de instituțiile de credit și de stat.

Suma maximă a împrumutului sau a leasingului/beneficiar, care poate beneficia de o garanție publică, va fi egală cu:

- i) 15% din cifra de afaceri totală medie anuală a acestuia în ultimele trei perioade contabile închise;
- ii) 50% din costurile cu energia suportate pe o perioadă de 12 luni premergătoare cererii de ajutor.

În mod excepțional, atunci când IMM-urile sunt active în sectoare care sunt puternic afectate de efectele directe sau indirecte ale situației din Ucraina, quantumul împrumutului poate fi majorat pentru acoperirea nevoilor de lichiditate pentru 12 luni de la momentul acordării.

BIBLIOGRAFIE / WEBOGRAFIE

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006L0111>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32004L0109>
- https://www.pwc.is/en/assets/document/t_dd_.pdf
- https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/procedures_en
- https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/European%20Social%20Fund%20and%20State%20aid_0.pdf
- <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2018/193/article-A001-en.xml>
- <https://www.fma.gv.at/en/capital-markets/disclosure-requirements/periodic-disclosure/>
- <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?q=80a64ef3-1cdb-458e-967a-ed77e6895c06>

- <https://resourcehub.bakermckenzie.com/en/resources/cross-border-listings-handbook/europe-middle-east--africa/euronext-brussels/topics/continuing-obligationsperiodic-reporting#:~:text=Pursuant%20to%20the%20Belgian%20Transparency,ened%20of%20the%20fiscal%20year.>
- <https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2023/09/tnf-belgium-tax-exemptions-granted-excess-profits-unlawful-state-aid.html>
- <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/doing-business-in-Bulgaria.pdf>
- <https://www.mi.government.bg/en/general/darjavni-pomoshti-obshta-informaciya/>
- <https://accace.com/approval-financial-statements-czech-republic-news-flash/>
- <https://www.uohs.cz/en/state-aid.html>
- <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/dtl-legal-doing-business-croatia.pdf>
- <https://www.pubaffairsbruxelles.eu/eu-institution-news/state-aid-commission-approves-e790-million-croatian-guarantee-scheme-for-companies-with-export-activities-affected-by-coronavirus-outbreak/>
- <https://schmidt-export.com/extracts-foreign-commercial-registers-and-accounting-statements/financial-statements-denmark>
- <https://denmark.dlapiper.com/en/news/time-limit-submitting-annual-reports-now-permanently-extended-six-months>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/%20en/ip_22_6433
- <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/516052019008/consolide>
- <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/CR/2021/English/1ESTE2021003.ashx>
- https://justiceandenvironment.org/wp-content/uploads/2023/07/StateAidStudy_Estonia_web.pdf
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4984
- <https://globalcompetitionreview.com/review/the-european-middle-east-and-african-antitrust-review/2024/article/france-overview-of-courts-state-aid-enforcement-and-procedure>

- <https://www.stat.fi/en/statistics/documentation/yrti#Concepts>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_2542
- <https://www.ihk.de/berlin/english/en/s-987416/starting-a-business-in-berlin/commercial-obligations/ha-mb-publication-disclosure-and-announcement-obligations-4344910>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3779
- <https://www.winheller.com/en/business-law/public-commercial-law/state-aid-law.html>
- <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/dtl-legal-doing-business-in-greece.pdf>
- https://www.sheppardmullin.com/media/publication/2080_State%20Aid%20-%20Greece.pdf
- <https://www.cro.ie/Annual-Return/Accounts-Requirements>
- <https://enterprise.gov.ie/en/what-we-do/eu-internal-market/eu-state-aid-rules/options-for-proposals-involving-state-aid/>
- <https://www.sorainen.com/publications/latvia-news-on-filing-annual-reports-and-other-issues/>
- https://www.fm.gov.lv/en/state-aid?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
- <https://www.baltic-legal.com/accounting-in-lithuania-eng.htm>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3392
- <https://taxsummaries.pwc.com/poland/corporate/tax-administration>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4732
- <https://www.roedl.pl/en/good-to-know/good-to-know/the-new-investment-support-act/changes-in-state-aid-in-poland-implementing-regulations>
- <https://www.cuatrecasas.com/resources/lf-64d3b6896b10a963361823.pdf?v1.58.0.20230803>
- https://www.ey.com/en_gl/tax-alerts/spain-approves-rules-on-tax-information-to-be-included-in-non-financial-reporting
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3390

- https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/sites/trade/files/market_studies/Guide%20to%20incentives%20grants%20and%20state%20aids%20in%20Spain%20-%20ICEX%20Spain.pdf
- <https://schmidt-export.com/extracts-foreign-commercial-registers-and-accounting-statements/financial-statements-slovenia>
- <https://www.schoenherr.eu/content/slovenia-adopts-new-state-aid-legislation/>
- https://viewpoint.pwc.com/dt/us/en/pwc/accounting_guides/financial_statement/financial_statement_18_US/Chapter_1_General_presentation_and_disclosure_requirements/11_financial_presentation_US.html
- <https://akjournals.com/view/journals/204/aop/article-10.1556-204.2023.00009/article-10.1556-204.2023.00009.xml>
- <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/nl/Documents/audit/deloitte-nl-audit-financial-reporting-requirements-document.pdf>
- <https://resourcehub.bakermckenzie.com/en/resources/cross-border-listings-handbook/europe-middle-east--africa/euronext-amsterdam/topics/continuing-obligationsperiodic-reporting>
- https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vlhjf7omxwtu?ctx=vq9wikc5q2yt&tab=1&start_tab1=25
- <https://www.crowe.com/hu/-/media/Crowe/Firms/Europe/hu/crowefst/Doing-Business/Doing-Business-in-Hungary-2020.pdf>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3705
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32013L0050#>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E/TXT>
- https://www.ibfd.org/sites/default/files/2023-06/20_007_european_tax_handbook_2023_.pdf
- <https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2023/01/e-news-168.html>
- <https://www.investopedia.com/terms/f/financial-statements.asp>

- <https://www.cro.ie/Annual-Return/Accounts-Requirements>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32013L0034>
- <https://taxsummaries.pwc.com/austria/corporate/other-issues>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20009944>
- <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Legal/dtl-legal-doing-business-in-belgium.pdf>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6384
- <https://www.imf.org/external/np/rosc/bgr/update.htm>
- <https://leinonen.eu/bgr/news/accounting-and-auditing-in-bulgaria/>
- <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cz/pdf/2022/Investment-in-the-Czech-Republic-2022.pdf>
- <https://www.czechbusinessguide.com/content-of-book-finance-investment-incentives/>
- <https://www.elibrary.imf.org/downloadpdf/book/9781484331859/9781484331859.xml>
- <https://companyformationcroatia.com/company-act-croatia/>
- <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/bf96ce64-en/index.html?itemId=/content/component/bf96ce64-en>
- https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/tax_sys_est_pol_hu_en.pdf
- [https://theaccountingjournal.com/france/financial-reporting-in-france/#:~:text=Standards%20\(IFRSs\).-,Annual%20reports%20in%20France,of%20the%20company's%20fiscal%20year](https://theaccountingjournal.com/france/financial-reporting-in-france/#:~:text=Standards%20(IFRSs).-,Annual%20reports%20in%20France,of%20the%20company's%20fiscal%20year)

- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4534
- <https://www.taxheaven.gr/circulars/22433/arora-ellhnika-logistika-protypa-n-4308-2014-kathgoriopoihsh-kai-ypoxrewseis-twn-epixeirhsewn-sxedio-logiarismwn-oikonomikes-katastaseis-twn-e-l-p-prwth-efarmogh>
- <https://www.irishstatutebook.ie/eli/2014/act/38/enacted/en/html>
- https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/de_minimis_regulation_ro.pdf
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1408&from=ES>
- <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bfadd74232fb11e6a222b0cd86c2adfc?jfwid=bkaxlrqb>
- <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>
- <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/foreign-subsidies-regulation.html>
- <https://kpmg.com/sk/en/home/insights/2023/01/eligibility-for-investment-project-state-aid.html>
- <https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-transparency-register/austria>
- <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/european-union-system-of-national-and-regional-accounts.html>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2103
- <https://www.businessfinland.fi/en/for-finnish-customers/services/funding/guidelines-terms-and-forms/de-minimis>